A°. 1847. N°. 92.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Dingsdag den 3 Augustus.

De prijs der Rotterdamsche Courant *is, zoo voor buiten als binnen deze Stad, ƒ 3 per drie maanden, ƒ 6 per zes maanden en ƒ 12 voor een geheel jaar; kunnende men zich, behalve aan het Kantoor der Courant, ook bij alle solide Boekhandelaars en aan de Postkantoren elders abonneren.*

NB. In het belang der geregelde plaatsing, wordt verzocht alle Advertentien zoo tijdig mogelijk in te zenden.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

LONDEN den 31 julij.

In zoo ver de afloop der verkiezingen bekend is, zijn zij, tot hiertoe, meerendeels in den geest der Liberale of zoogenaamde Radicale partij uitgevallen. Tegen 108 Conservativen stonden, volgens de gisteren avond opgemaakte lijsten, 144 Liberalen over, onder welke laatsten ook de aanhangers van sir *R. Peel* geteld zijn, benevens dien Staatsman zelf, die voor Tamworth is herkozen. Eenige later bekend geworden verkiezingen zijn insgelijks voor een gedeelte in het voordeel van de partij der hervormingen.

Gedurende den hevigen tweestrijd tusschen de kiezers voor de City van Londen, meende men nu en dan dat al de vier kandidaten der Liberale partij, namelijk: lord *J. Russell*, en de heeren *Pattison*, *L. Rothschild* en *Larpent*, verkozen zouden zijn. Met de drie eersten is dit het geval geweest, maar de heer *Larpent* heeft, ten slotte, voor den heer *Masterman*, een kandidaat der Behoudende partij, het veld moeten ruimen. Toen deze, na den afloop, zijne constituenten wilde toespreken, hebben de tegenstrevers een zoodanig rumoer gemaakt, dat bijna niemand hem verstaan kon.

De City droeg er vroeger roem op, dat bij de verkiezingen van hare vertegenwoordigers zelden of ooit omkooping plaats had. Mag men de Conservative bladen gelooven, dan is ditmaal die roem niet gehandhaafd, en zijn vele minder gegoede kiezers rijkelijk betaald, om de Liberale kandidaten, met name den heer *Rothschild*, te doen zegevieren. Men zegt dat deze er vijf en twintigduizend ponden sterling voor heeft over gehad om zitting in het Parlement te verkrijgen.

Sir *R. Inglis*, een bekend voorstander der Behoudende partij, schijnt veel kans te hebben om voor de Universiteit van Oxford te worden herkozen. Zijn voornaamste tegenstander is de heer *Gladstone*. Maandag wordt de zaak beslist.

— Het dagblad *Standard* verzekert dat de Regering voornemens is, na de opening van het nieuwe Parlement, de verhooging der belasting op de inkomsten tot vijf ten honderd voor te slaan.

— De heer *Walter*, eerste ondernemer en nog altijd een der voornaamste eigenaars van het dagblad de *Times*, is dezer dagen alhier overleden.

— Men heeft hier tijdingen uit Brazilië tot 22 junij. Eene verandering van Ministerie heeft aldaar plaats gehad. Ook van de rivier Plata zijn berigten ontvangen. De Fransche en Engelsche Ministers waren door *Rosas* wèl ontvangen. Sir *T. Herbert* was den 16 mei te Monte Video gearriveerd, om een wapenstilstand tusschen de troepen van *Oribe* en de bezetting van Monte Video gedurende de onderhandelingen te bewerken. Hierin was toegestemd, en dien ten gevolge hoopte men dat de blokkade zou worden opgeheven.

— Uit Mexico zijn tijdingen tot 19 junij. De generaal *Scott* wachtte op versterking van troepen, om tegen de hoofdstad op te trekken. Ook dan echter zou zijne magt slechts achtduizend man bedragen, en hiermede moest hij eene stad met honderd en vijftigduizend inwoners, door zes en twintigduizend man troepen en zeventig stukken geschut verdedigd, aantasten. *Santa Anna* was, ofschoon hij het presidentschap had nedergelegd, weder aan het hoofd der zaken, en betoonde zich zeer oorlogzuchtig. Men verhaalde dat hij tot dictator verheven was, onder voorwaarde dat hij geen vrede sluiten zou.

LONDEN den 1 augustus.

Bij naauwkeurig onderzoek is het, zegt men, gebleken, dat de Sheriffs, bij het opmaken der stemmen voor de verkiezingen in de City, in eene dwaling vervallen zijn, ten gevolge waarvan zij den heer *Masterman* ten onregte als benoemd hebben verklaard. Het committé der tegenpartij zou nu, bij den aanvang der Parlementszitting, eene petitie indienen, om te vorderen dat de heer *Masterman* door sir *G. Larpent*, den kandidaat der Liberale partij, vervangen worde.

Het aantal der bekende verkiezingen is nu reeds tot tweehonderd negen en zestig geklommen. Honderd zeven en vijftig der verkozenen zijn Liberalen, ongeveer zestig aanhangers der staatkunde van sir *R. Peel*, de overigen behooren tot de partij der Bescherming. De tegenwoordige Ministers behouden dus, tot hiertoe, eene aanzienlijke meerderheid. Denkelijk echter zullen verscheiden verkiezingen voor de graafschappen niet in hunnen geest uitvallen.

Drie leden van het Gouvernement zijn niet herkozen, maar door anderen vervangen, namelijk de heer *Macaulay* niet voor Edinburg, de heer *Hawes* niet voor Lambeth en de generaal *Fox* niet voor Tower Hamlets. Zulks wordt aan de bemoeijingen der Dissenters toegeschreven.

PARIJS den 31 julij.

Eergisteren morgen is de Hertog van Nemours van Barèges alhier teruggekomen.

De julijfeesten zijn in de beste orde afgeloopen, geene de minste rustverstoring, waarvoor sommigen zoo beangstigd waren, heeft plaats gehad, en de Koning en de Koninklijke Familie werden door de menigte met luid gejuich begroet. De wedvaarten, welke sedert twee jaren deze feestdagen opluisteren, trokken weder in hooge mate de aandacht; het vuurwerk en de illuminatie waren weder zeer luisterrijk.

De Kamer der Pairs heeft onderanderen de wet omtrent eene leening van 25 millioenen voor de stad Parijs, en verscheiden wetten aangaande de spoorwegen, aangenomen.

Heden wilde men weten dat de directeuren der Bank van Frankrijk eene vergadering hebben gehouden, in welke besloten zou zijn de disconto niet te verminderen.

— Prins *Jérôme Bonaparte*, die zich thans te Brussel bevindt, moet van de Regering magtiging bekomen hebben om met zijn zoon herwaarts te reizen.

— Men wil hier weten dat de Koning van Denemarken aan de verschillende Mogendheden kennis heeft gegeven, dat de Kroonprins, zijn zoon, een huwelijk zal aangaan met prinses *Charlotta* van Zweden. Men weet dat de Prins van Denemarken reeds tweemalen gescheiden is.

— Uit Madrid meldt men, dat de plegtigheid der handkus op la Granja zeer luisterrijk is geweest; de heer *Bulwer* en de hertog *de Glucksberg* hebben zich bij die gelegenheid langen tijd zeer vriendschappelijk met elkander onderhouden. Verscheiden Ministers waren den 26 dezer reeds van la Granja te Madrid teruggekeerd. De Koning had dien dag zijne Broeders te Madrid weder bezocht; volgens sommigen zou hij voornemens zijn binnen kort eene reis door Spanje te ondernemen.

— Volgens brieven uit Rome, moeten de eerste berigten omtrent de zamenzwering der partij van den Terugang zeer overdreven geweest zijn; sommigen zeggen zelfs dat in het geheel geene zamenzwering heeft bestaan. Alhier is een buitengewoon courier met depêches van den graaf *Rossi* aangekomen; hij zou het berigt hebben overgebragt, dat de kardinaal *Ferretti* de Gedeputeerden der provincien tegen den 2 augustus bijeengeroepen had.

— Brieven uit Bombay van den 19 junij melden, dat de ongeregeldheden in Goomsoor en den staat van Nizam voortduurden; dat de vermindering van het Engelsch-Indisch leger werd voortgezet, en dat de Gouverneur-Generaal en de Generaal en Chef van het leger Simla niet verlieten; eerst in october zou lord *Hardinge* naar Calcutta reizen en het bestuur aan zijn opvolger overdragen. De emir *Dost-Mohammed* betoonde eenige geneigdheid om zich naar de Engelsche staatkunde te schikken.

's GRAVENHAGE den 2 augustus.

(*De vroegere berigten uit 's Gravenhage worden in het Bijvoegsel gevonden.*)

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen eene Koninklijke Boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet strekkende tot vaststelling van titel IV, boek I van het nieuwe Wetboek van Strafregt, handelende van daders, mededaders, medepligtigen en begunstigers van misdrijven. — Verzending aan de Afdeelingen. — De beraadslagingen over het 3de hoofdstuk van de Staatsbegrooting voor 1848-1849 (*het Departement van Buitenlandsche Zaken*) worden geopend.

De heer *van Rijckevorsel* acht het pligt de gelegenheid die zich thans aanbiedt te bezigen, om, ten aanzien van onderscheiden punten, niet regtstreeks tot het cijfer der begrooting in verband staande, inlichtingen van den Minister te verzoeken. Het doet hem leed dat de Regering art. 57 der Grondwet, wegens het sluiten van verdragen, in eenen zoo beperkten zin meent te moeten uitleggen. Hij gelooft dat het der Regering niet onverschillig kan en mag zijn, hoe het Nederlandsche Volk over gesloten verdragen oordeelt. In de eerste plaats deelt hij zijne bezwaren mede nopens het verdrag met België gesloten, die hij reeds vroeger aan de Kamer heeft bloot gelegd, en die voorzeker niet onbekend zijn gebleven aan den Minister, hoezeer Z. Exc. bij de ontwikkeling daarvan niet tegenwoordig is geweest. Hij wenscht de gronden te kennen, die tot de sluiting van dat verdrag hebben geleid, en de aanleiding tot de gewigtige concessien, die dezerzijds zijn geschied. Hij betwijfelt het, of onze visscherijen op den duur voordeel van de vastgestelde bepalingen zullen trekken. Het ware wenschelijk geweest dat de Regering tot eene algemeene verlaging van inkomende regten had kunnen besluiten, welke thans alleen voor België zijn verminderd. Ook de bepalingen nopens het fabrijkwezen leveren hem stof tot vele vragen op. Hij acht vele voorschriften in strijd met het staatkundig of handelsbelang van het Rijk. Nederland heeft behoefte aan een algemeen werkend stelsel van handel met alle Natien. Bij de tractaten heeft men eene geheel andere gedragslijn gevolgd. Hij vraagt het of de bepalingen, die aan België in het bijzonder zijn verleend, geschikt zijn om de sympathie van andere Natien ten onzen aanzien op te wekken of te verzekeren; of dit voorzigtig en staatkundig gehandeld is? Hij verlangt van den Minister te vernemen, of de Regering reeds nu de nadeelige gevolgen daarvan niet heeft ondervonden? Of geene der groote Mogendheden daartegen is opgekomen, en hoe zulks dezerzijds is beantwoord? Eene zijner hoofdbedenkingen tegen het tractaat is de onbegrijpelijke concessie, die aan België, in de Overzeesche bezittingen van den Staat, is toegekend. Bij de tractaten is het stelsel van differentiële regten gehuldigd, waartegen men aanvankelijk was opgekomen, en dat den naijver van andere Natien moest opwekken. Men is daarbij zoo ver gegaan, dat men aan de Belgische scheepvaart aanzienlijke voordeelen, boven de Nederlandsche, heeft verleend. Dat is een ongehoord verschijnsel. De spreker herinnert dat reeds in het Britsch Parlement, nopens deze aangelegenheid, eene vraag aan den minister *Palmerston* gerigt is en dat deze daarop heeft geantwoord. Hij vraagt thans welke verklaring door Engeland of door eenigen anderen Staat is afgelegd, en welke gedragslijn door de Nederlandsche Regering daarbij is genomen. In een woord, hij dringt bij den Minister aan, om de voordeelen en nadeelen van het gesloten tractaat te kennen, de uitzigten en verwachtingen die men daarvan voor de toekomst heeft, de redenen die tot de sluiting van het tractaat geleid hebben, en zulks met het oog zoowel op de belangen van handel, scheepvaart en nijverheid, als in verband met de betrekkingen tot andere Staten. Hij hoopt dat die beantwoording op eene rondborstige wijze geschiede, opdat het blijke hoe de ware belangen van Nederland zijn behandeld. Hij zal zich verheugen dat zijne bezwaren ongegrond mogen bevonden worden, en dat de Minister zal kunnen aantoonen, dat er wijs, voorzigtig en staatkundig is gehandeld, en of men met grond verwachten mag, dat het tractaat op den duur goede voordeelen zal opleveren. Hij uit tevens den wensch dat de Regering tot eene andere uitlegging van art. 57 der Grondwet besluite, of dat art. zal herzien. Voorts maakt hij zijne bezwaren kenbaar ten aanzien van een ander punt, dat op ons toekomstig volksbestaan een gewigtigen invloed kan uitoefenen. De Regering heeft daarbij eene zeer lijdelijke rol gespeeld. Hij bedoelt de wederregtelijke handelwijze der Engelschen op de Nederlandsch-Oostindische bezittingen. Ook hier herinnert de spreker al hetgene in 1845 en in 1846, zoowel door den Minister van Kolonien als door hem, in deze Vergadering is gezegd. Het oogenblik was in november 1846, volgens den Minister, nog niet gekomen om daarover in breede ontwikkeling te treden. Juist op dien grond hoopt hij dat de Regering thans in staat zijn zal, te dien aanzien ophelderingen te geven. Het heeft een pijnlijken indruk op hem gemaakt, dat het bezetten van Laboean dezerzijds als een volbragt feit werd aangemerkt. Hij blijft alsnog volhouden, dat de Engelschen geen onbetwistbaar regt op die inbezitneming hadden, en vraagt alsnog inlichtingen. Met angstige belangstelling ziet hij die te gemoet. Wat is er door onze Regering verrigt, nopens de met den Vorst van Borneo-Proper aangegane verbindtenis? Het geldt hier eene levensvraag voor ons Land. Het is meermalen gebleken, dat Engeland het gevoel van menschlievendheid te verre gedreven heeft, en daarentegen gesloten tractaten niet altijd heilig naleeft. Nederland is klein, maar ook sterk in zijn goed regt; dat regt en zijne eer weet het op eene waardige wijze te handhaven. Het komt er op aan, onze goede trouw ten aanzien van geheel Europa aan het licht te stellen. Onze geschiedenis is daar, om aan te toonen, wat een klein, maar moedig Volk kan verrigten, tegen over magtige Staten, die zich onregt of aanmatiging mogten veroorloven. Onze toekomst is in de Kolonien besloten. Zij maken eene der parels van de Nederlandsche kroon uit. Men versterke dan op eene doeltreffende wijze onze marine. Raadslieden der Kroon (zegt de redenaar), bedenkt hoe ook uwe verantwoordelijkheid hierbij op het spel staat! De spreker herinnert den Minister nog aan het voorgevallene te Turin, aan het gebeurde met de Russische ukase, waaromtrent men steeds hier te Lande in het onzekere heeft verkeerd, als mede aan de uitgevaardigde wet in Noord-Amerika, ten aanzien der landverhuizingen, welke men het eerst uit de Engelsche dagbladen heeft vernomen. Hij meent dat onze buitenlandsche belangen niet behoorlijk worden behandeld, en het onze diplomatie aan veerkracht ontbreekt.

De heeren *Boreel*, *Gevers*, *de Man*, *van Twist*, *van Panhuys*, *van Beeck Vollenhoven*, *van Haersolte* en *Cost Jordens* hebben verklaard, dat zij, nu het tweede hoofdstuk was aangenomen, zich onderwerpen zouden aan de beslissing door de meerderheid genomen, en elk hoofdstuk op zich zelf zouden beoordeelen en aannemen of verwerpen, naar de gronden die zij ten aanzien van dat hoofdstuk mogten hebben.

De heer *Gevers* was van oordeel dat er, zonder nadeel voor de behartiging onzer belangen, bezuinigingen bij dit hoofdstuk te maken zijn.

De heer *van Beeck Vollenhoven* heeft bezwaren tegen dit hoofdstuk, zoowel uit het oogpunt van de wijze, waarop onze staatkundige en handelsbelangen buitenslands worden behartigd, als uit dat van den inhoud van het hoofdstuk.

De heer *van Goltstein* kan het ontwikkelde stelsel, dat het bij de beoordeeling der begrooting min doeltreffend was het staatkundig gedrag en den gang der Regering te onderzoeken en daarop een afkeurend votum te bouwen, niet toegeven. Hij meent dat zulks met ons regeringsstelsel overeenkomt. Ook komt hij op tegen de dwaling, die er in de ministeriële rede van eergisteren gelegen was, dat er namelijk hier te Lande geen ministerie zou bestaan. Inzonderheid komt hij op tegen het verleenen van verlof aan Britsche ingezetenen tot het sluiten van handelsbetrekkingen op Sumatra.

De heer *Luzac* heeft onderscheiden bezwaren tegen de onderdeelen van dit hoofdstuk, en gelooft dat daarbij niet de gewenschte spaarzaamheid in het oog gehouden wordt, weswege hij inlichtingen van den Minister wenscht te bekomen.

Nog hebben het woord gevoerd de heeren *de Monchy*, *Nap*, *Verwey Méjan* en *de Kempenaer*, ter bestrijding van het hoofdstuk.

Hunne Exc. de Ministers van Buitenlandsche Zaken, van Kolonien en van Finantien hebben de voordragt verdedigd, welke, bij hoofdelijke omvraag, met eene meerderheid van 32 tegen 26 stemmen is aangenomen.

Voor, de heeren *Scheers van Harencarspel*, *Enschedé*, *van Nagell*, *Faber van Riemsdijk*, *van Leeuwen*, *Hooft*, *Kien*, *Corver Hooft*, *Mutsaers*, *Romme*, *Nederburgh*, *Corneli*, *Jongsma*, *Telting*, *de Weichs de Wenne*, *van Akerlaken*, *Timmers Verhoeven*, *van Bleyswijk*, *Lijcklama*, *Gouverneur*, *Cost Jordens*, *Kniphorst*, *Luyben*, *Menso*, *Star Busmann*, *Beerenbroek*, *van Haersolte*, *van Naamen*, *Borski*, *Egter*, *Bijleveld* en *Bruce*.

Tegen, de heeren *Luzac*, *Anemaet*, *van Heloma*, *Storm*, *van Dam van Isselt*, *Uytwerf Sterling*, *van Rosenthal*, *Gevers*, *Nap*, *Schooneveld*, *van Rijckevorsel*, *Modderman*,

de Kempenaer, *van Goltstein*, *Verwey Méjan*, *de Monchy*, *de Backer*, *van Twist*, *Boreel*, *Hoffman*, *de Man*, *van Panhuys*, *van Beeck Vollenhoven*, *de Jong*, *van Heemstra* en *van Sasse van IJsselt*.

De Commissie van rapporteurs heeft verklaard, bereid te zijn rapport uit te brengen over het ontwerp van wet, tot verhooging der begrooting van Marine over 1847. — De dag der beraadslagingen zal nader worden bepaald.

De voortzetting der beraadslaging over de begrootings-wetten 1848-49, en wel allereerst over het IXde hoofdstuk, *Justitie*, is bepaald op heden avond ten 8 ure.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 27 julij is benoemd tot raadsheer in het provinciaal geregtshof in Overijssel mr. *H. Kronenberg*, thans kantonregter te Vollenhove.

Bij Koninklijk besluit van den 25 julij zijn pensioenen verleend aan *W. Haverman*, ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Hellevoetsluis; aan jonkh. *J. C. G. Hesselt van Dinter*, ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Stompwijk *c. a.*; aan *J. F. Schouwenberg*, graveur bij het algemeen zegelkantoor te 's Gravenhage, en aan *S. L. van Albada*, weduwe van *P. Zubli*, in leven ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Lieve-Vrouwen-Parochie, en zulks op grond van de art. 3 l.a *a*, 43, 50 en 51 der wet van den 9 mei 1846 (Staatsblad n.° 24); aan *D. Weening*, gewezen commies van de 3de klasse bij 's Rijks belastingen te Druten, en aan *J. J. de Bode*, commies van de 1ste klasse bij 's Rijks belastingen te Borgharen, beiden op grond van art. 62 der wet van den mei 1846 (Staatsblad n.° 24).

— De Minister van Marine heeft de belanghebbenden verwittigd, dat zijne gewone audientie op vrijdag den 6 dezer geen plaats zal hebben.

— Heden morgen ten 8 ure heeft aan een der in aanbouw zijnde huizen, nabij de nieuw opgerigte Koninklijke manège, een treurig ongeval plaats gehad. Op een der steigers hadden zich, op één punt, zeven werklieden vereenigd, die het gelui wachtten van den schafttijd, toen eensklaps de steiger in elkander viel en allen naar beneden stortten. Allen werden gewond, en daaronder bevonden zich wier beide beenen gebroken zijn en voor wier leven men beducht is; de overigen zijn minder ernstig gewond. Allen zijn onmiddellijk naar het burger-gasthuis alhier overgebragt. De meeste hunner zijn met zware huisgezinnen belast.

ROTTERDAM den 2 augustus.

Heden wordt alhier de verjaardag van Z. K. H. prins *Alexander* der Nederlanden op de gebruikelijke wijze gevierd.

— Eergisteren heeft de heer directeur der marine *Ver-Huell* Z. D. H. den Hertog van Nassau, en gevolg, met eene sloep van 's Rijks werf van het *Grand Hôtel des Pays Bas* afgehaald. Z. D. H. begaf zich naar het etablissement der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij op Fijenoord. Na aldaar al het merkwaardige bezocht te hebben, werd 's Rijks werf insgelijks met een bezoek vereerd, wordende Z. D. H. door de ambtenaren en aanwezende heeren zeeofficieren gerecipieerd. Nadat Z. D. H. de magazijnen en op stapel staande schepen in oogenschouw had genomen, keerde Hoogstdezelve met de sloep weder naar het *Grand Hôtel des Pays Bas* terug, en vertrok ten twaalf ure met de Engelsche stoomboot naar Londen.

— Aan het bureau van den burgerlijken stand alhier zijn van den 1 tot en met den 31 julij 1847 aangegeven 196 geborenen, 206 overledenen, 18 levenloos aangegeven kinderen, 50 paren gehuwd en echtscheidingen 2.

— Uit Tilburg wordt ons gemeld, dat men met het leggen der fondamenten van het nieuw te bouwen paleis voor Z. M. den Koning reeds ver gevorderd is.

— De wedrennen, eergisteren op de Larener hoogte gegeven, hadden talrijke bezoekers derwaarts gelokt. Ook HH. KK. HH. de prinsen *Alexander* en *Hendrik* woonden dit feest bij. Ten elf ure begon de wedren; bij n.° 1, heeren-wedren, behaalde *Jac*, van den heer *T. Previnaire* Jr., den prijs; bij n.° 2, Soestdijk-stakes, won *Pastille*, van de Velzer-Societeit, den eersten, en *Generaal*, van Z. K. H. prins *Alexander*, den tweeden prijs; bij n.° 3, wedren voor officiers-paarden, bereden door heeren officieren, behaalde *Fanny*, van den heer *G. Spranger*, den prijs; bij n.° 4, heeren-harddraverij, won *Diane*, van den heer *C. Diemont*, den prijs; bij n.° 5, wedren, won *Dutch Tar*, van de Velzer-Societeit, den prijs; bij n.° 6, heeren-wedren met hindernissen, behaalde *Comedie*, van den heer *Prosch*, den prijs, en *Mirza*, van den heer *W. J. Bette* Dz., de premie, en bij n.° 7, boeren-wedren, behaalde het paard van den heer *W. van Vuurst*, te Valkeveen, den eersten, en dat van den heer *Sollemans*, te 's Graveland, den tweeden prijs.

— De heer dr. *Jonckbloet* heeft zijne benoeming tot hoogleeraar in de vaderlandsche geschiedenis en letterkunde te Deventer aangenomen, en zal terstond na de groote vacantie zijne lessen openen.

— Het Friesch Genootschap voor geschied- oudheid- en taalkunde hield den 29sten der afgeloopen maand zijne 57ste vergadering te Leeuwarden. Uit het jaarlijksch verslag bleek de bloeijende toestand des Genootschaps, dat thans 11 honoraire, 52 buitengewone en 168 gewone leden telt. Behalve verscheiden gewone leden, werden de volgende heeren tot buitengewone leden gekozen: dr. *E. M. Beyma*, conservator bij 's Rijks museum van natuurlijke historie te Leyden; mr. *H. J. Koenen*, wethouder der stad Amsterdam; mr. *J. Bosscha*, hoogleeraar te Amsterdam; *G. H. M. Delprat*, predikant te Rotterdam; *J. A. de Zwaan C. Zn.*, commies-chartermeester te 's Gravenhage, en *A. de Vries*, emeritus-predikant te Haarlem.

— Den 28 julij vierde het Instituut voor Doofstommen te Groningen zijn gewoon jaarlijksch feest in de Noorderkerk aldaar. De kweekelingen gaven blijken van hunne vorderingen. Het aantal der aanwezige kweekelingen was 146, namelijk 81 jongens en 65 meisjes uit alle provinciën des Rijks, en 2 uit onze Overzeesche bezittingen afkomstig.

— De schutterij te Groningen heeft donderdag nacht voor het laatst de wacht betrokken, daar de orde en rust niet meer gestoord zijn.

Te Leeuwarden schijnen de gemoederen nog niet zoo rustig. In het laatst der afgeloopen week hadden aldaar nog kleine zamenscholingen plaats, zoodat de verwachte versterking van bezetting door alle wèlgezinden met genoegen te gemoet werd gezien.

— Den 30sten laatstleden is de tweede Harlinger groenlandsvaarder, de *Spitsbergen*, commandeur *J. Both*, met een halven visch en 5,350 robben in het Vlie binnengekomen. De *Dirkje Adama*, den 13den te Harlingen gearriveerd, had 9500 robben geslagen, zoodat de vangst dit jaar zeer voordeelig mag genoemd worden en gegronde hoop geeft op hervatting in het volgend jaar.

— Het gerucht, door eenige Duitsche dagbladen verspreid, dat de Pruissische Regering op het sluiten van eene geldleening bedacht zou zijn, wordt uit Berlijn officiëel wedersproken. De courierwissel tusschen Berlijn en St. Petersburg is sedert eenigen tijd ongemeen levendig. Men houdt de zaken van Zwitserland voor het onderwerp daarvan, en zegt dat de Pruissische Gezant bij het Bondgenootschap van instructien voorzien is om op het behoud van den vrede in dat Gemeenebest aan te dringen. De bekende Engelsche voorstander des vrijen handels, sir *R. Cobden*, is van Dresden te Berlijn gearriveerd. De Koningin van Pruissen is den 24 julij, op hare reis naar de badplaats Ischl, te Munchen aangekomen. — De hertog *Adam van Wurtemberg*, luitenant-generaal in Russische dienst, door zijne krijgsverrigtingen in den bevrijdings-oorlog, en later in Polen, bekend, overleed den 27 julij, op vier en vijftigjarigen leeftijd, te Langenschwalbach, waar hij de baden gebruikte. — Brieven uit Weenen zeggen dat de gezondheid van vorst *Metternich* door de jongste berigten uit Italië nog meer geschokt is, zoodat hij welligt zijne voorgenomen reis naar Boheme zou moeten opgeven.

— Berigten uit het binnenste van Rusland bevestigen dat de Russen zware nederlagen van de bergbewoners geleden hebben. Hun verlies bij de mislukte bestorming van de vesting Gergebil wordt op zeventienhonderd dooden en gekwetsten, waaronder drie en tachtig officieren, begroot. Vorst *Woronzow* nam echter alle maatregelen, om den nadeeligen indruk, hierdoor op de bevriende volksstammen te weeg gebragt, weder uit te wisschen, en het beleg van Gergebil te hervatten. Maar het woeden der cholera onder de Russische troepen, een derde van welke, volgens deze berigten, in de hospitalen lag, zou het hem moeijelijk maken zijne nederlaag voor alsnog te wreken.

Den 30 julij, des namiddags, zijn te Hellevoetsluis binnengekomen *John M'Cullum*, J. Shotton, van Newcastle; *Queen Adelaide*, G. Hallett, v. Grangemouth; *Jacoba Hazewinkel*, J. G. Boon, v. Riga, en *Johanna Maria*, J. C. Kraeft, v. Werder; den 31sten, des morgens, *Commercial Packet*, R. Hart, van Londen; *Astrea*, R. Taylor, van Newcastle, en zeilde *Sjoumenta*, H. H. Scholtens, n. Stettin; stoomden in zee *Rapid*, J. Boxer, naar Londen, en *Emerald Isle*, J. W. Bouch, naar Hull; des namiddags arriveerden *St. Andrew*, W. Donald, van Belfast, laatst van Vlissingen; *Harvest*, T. Mitchell, van Seaham; *Sophie*, P. P. Brinck, en *Twee Broeders*, H. J. Polter, van Riga. Den 1 dezer, des morgens, zeilden *de Hoop*, A. Pronk, naar Batavia; *Tropicus*, F. H. Popken, en *Amphitrite*, F. Jansen, naar Suriname; *Jonkvrouw Maria*, K. J. van Wijk, naar Belfast; *Wupper*, W. Elliot, en *Laura*, W. Ridsdell, naar Hull; *Oxalis*, J. Melville, naar Stockton; *Vorwärts*, J. Finck, *Abeona*, A. Wilson, *Jasper*, J. Evans, en *Johanna & Heinrich*, J. C. Brandt, n. Newcastle; *Anna Maria*, J. G. Middel, naar Aberdour; *Julie*, J. J. C. Hammer, naar de Oost Zee, en Zr. Ms. schoener SAPAROEA, luit. 1ste klasse A. D. Kluyskens, naar de Noord Zee; de wind W. N. W.

Den 30 julij, na posttijd, zeilde uit de Maas *Taletta*, J. F. Uffen, naar Bergen, en arriveerde *Magnet* (st.), W. H. Smith, v. Londen. Den 31sten, voor posttijd, zeilden *Emanuel*, D. Steenken, en *Johanna Gesina*, C. Schulte, naar Newcastle; *Cornelia*, H. Folkersma, naar Bergen, en stoomde in zee *Enterprise*, J. Palmer, naar Yarmouth; bij het vertrek van den post *City of London*, W. Wintle, en *Rainbow*, W. Norwood, naar Londen; na posttijd *l'Estafette*, C. Sueur, naar Duinkerken, en zeilden *Samuel & Sarah*, R. Robinson, n. Sunderland; *Earl Talbot*, J. A. Miller, naar Newcastle; *Advance*, G. Park, naar Shields; *Defiance*, G. Crockett, en *Sunbeam*, W. Fowler, naar Grangemouth; *Victoire*, J. Mahé, naar Archangel, en zijn binnengekomen *Prinses van Oranje* (st.), D. L. Geest, van Duinkerken; *Ocean* (st.), J. C. Hast, van Londen, en *Jezelina*, R. R. Legger, van Aberdour; de wind N. N. W. en W. N. W.

Den 1 dezer, des morgens, zeilden van Maassluis *Sylph*, E. Leweston, naar Sunderland, en *Pursuit*, E. M'Gregor, naar Newcastle. Kapitein W. Sanderson, den vorigen dag bij den Hoek geankerd, is mede wel in zee gekomen; de wind W. N. W. en N. W.

Den 1 dezer, des namiddags, arriveerden te Hellevoetsluis *William & Henry*, N. Bradfield, v. Liverpool; *Providentia*, H. Dreijer, en *Maria Elisabeth*, H. P. Friederichs, van Riga; den 2den, des morgens, *Jane & Mary*, J. Knott, v. St. Petersburg, en zeilden *Idogheten*, A. Richard, naar Odessa; *Providenza*, S. Starace, naar Palermo; *Cornelius Dasse Viëtor*, A. A. Borgman, naar St. Ubes; *Pauline*, S. T. de Boer, naar Rochefort; *Vriendschap*, H. K. Bekkering, naar Rouaan; *Effort*, E. Nichols, en *Enterprise*, W. Branch, n. Glasgow; *Alberdina Edzina*, L. J. Naatje, n. Jersey; *Clara*, J. Ansdell, n. Hull; *Cyrus*, J. Thomas, n. Newcastle; *Columbine*, J. Luckley, n. Engeland; *Baumeister Ramm*, D. Niemann, naar Riga; *Soëskummeren*, H. B. Ellegers, naar de Oost Zee; *la Rochelaise*, H. Cantin, en *Catharina Jantina*, J. H. Potjer, naar Stettin; *Margaretha*, K. T. Harding, en *Heinrich*, J. H. Kraeft, naar .....; de wind Z. en O.

Den 2 dezer, voor posttijd, zeilden uit de Maas *Commerce*, T. Rogers, en *Orient*, G. Richardson, naar Newcastle; *Frau Gretha*, G. Schweers, n. Grangemouth; en zijn binnengekomen *Batavier* (st.), D. Dunlop, en *City of Rotterdam* (st.), W. Watts, naar Londen; de wind O.

Den 2 dezer, des morgens, zeilden van Maassluis *Annegina Lucia*, J. T. van Dijk, naar Rouaan; *Maria*, E. J. Rinderhagen, en *Rendsburg*, J. Lauritsen, naar ......; de wind N. O.

Volgens ontvangen berigt, is het fregatschip *Hugo Grotius*, kapit. J. Glazener, den 30 julij van New-York te Londen aangekomen.

Te Brouwershaven is den 29 julij binnengekomen *Bato*, P. Sipkes, van Banjoewangie naar Dordrecht. Door dezen gezagvoerder is den 18 junij, op 12 gr. 37 min. noorderbreedte en 31 gr. 47 min. westerl., gepraaid het schip *Elisabeth en Antoinette*, kapit. H. A. Besier, van Banjoewangie naar Amsterdam, en den 26 julij, op de hoogte van Lezard, het schip *Miles*, kapit. K. C. L. Vogler, van Hamburg n. New-York.

Het schip *Wica Gesina*, kapit. M. van Emmen, te Amsterdam in lading liggende naar Triest en Odessa, is lek geworden en zal het ingenomen gedeelte der lading lossen.

Den 30 julij zijn in Texel binnengekomen *Harlingen*, J. J. Dijk, en *Nicolaas Witsen*, P. F. Lange, van Suriname; T. Wickham van Kroonstad; C. Schmidt van Riga; N. Frost en C. Lorentzen van Drammen; den 31sten *Arentina Jakoba*, H. O. van Wijk, v. Triest; *Arsène & Marie*, R. Fardel, van Bordeaux; W. H. Ketelaar v. Hull en C. Knudsen van Drammen. Vertrokken den 30sten Zr. Ms. stoomschip CERBERUS, luit. 1ste klasse P. A. M. Hinlopen, n. Vlissingen; G. Hoeksma naar Hull; J. F. Scherlau en T. Seeger naar Stettin; J. Gjersöe naar Fredrikstad; H. J. Boug, H. L. Backer, J. Næss en C. N. Agerup naar Drammen; den 31sten *van der Werf*, P. van Duivenbooden, en *Vrouw Johanna*, C. van der Hoeven, naar Batavia; H. A. Doewes naar Cardiff; *Magnet* en *Lord John Russell* (st.) naar Londen; R. J. van der Veer naar Yarmouth; D. D. Ouwehand n. Hull en M. Moldenhauer naar Drammen; de wind N. W. en N. N. W.

Den 1 dezer zijn in Texel binnengekomen *Cornwall*, H. Charles, van Matanzas, laatst van Penzance; *Undine*, J. L. Proundy, van Boston; *Hijlke Tromp*, H. H. Kramer, van Volo; H. Fisher van Sunderland en C. J. Underborg van Archangel. Vertrokken D. W. Boontjes en W. Appleton naar Londen; de wind W. — W. N. W.

Kapitein H. Rolff, van Batavia in Texel binnen, heeft den 27 julij tusschen Goudstaart en Portland gepraaid de schepen *Zuid-Holland*, kapitein O. Lindeman, v. Rotterdam n. Batavia, en *Libra*, U. Trip, van Rotterdam naar New-York.

Den 29 julij zijn in het Vlie binnengekomen R. C. Hazewinkel en P. M. Peters van St. Petersburg, J. F. Matz en A. O. Arians van Riga, A. Meijer van Osterrisoer; den 30sten J. J. Legger van St. Petersburg, C. B. Govers en H. H. Heeren van Riga, B. A. Visser van Uleaborg en W. J. de Boer van Oudsoen. Vertrokken C. Jörgensen, G. Elliot, A. Thompson en W. Bainbridge naar Newcastle, T. M. Jaski, B. J. Zoetekerk en J. Vine naar St. Petersburg, W. Albrecht naar Lovisa, N. S. Beck en B. G. Gerritsma naar Fredrikstad, J. Christensen, J. Hansen en C. Lie naar Drammen, K. Grunden naar Arendal, *Beurs van Amsterdam* (st.) n. Hamburg en F. Kruger naar ....; de wind Z. W.

Den 31 julij zijn in het Vlie binnengekomen J. Huun en W. E. Everts van St. Petersburg, J. B. Harms, L. D. Meltz, E. J. Brandbergen, J. Steffens (voor wijlen A. K. Mulder), H. G. Smit en D. H. Duit van Riga, F. R. Boonstra van Koningsbergen, W. H. Scholtens van Dantzig, J. Hansen van Ringkiöbing, N. P. Hansen van Stubbekiöbing en *Willem I* (st.) van Hamburg. Vertrokken C. S. Bull naar Lulea, J. G. Hoppenrath naar Dantzig, J. B. Lijdersen naar Drammen, L. W. Möller naar Arendal en S. W. Wilkens naar Noorwegen; den 30sten nog J. Williams en J. Brine naar Sunderland, W. Davison naar Seaham, R. Rasmussen naar Engeland, O. L. Vos n. St. Petersburg, J. D. Sibbles n. Fredrikstad, J. C. Christophersen, T. Thiis Jr., O. J. C. Winther en J. Bang naar Drammen, I. J. de Boer naar Droback, H. D. de Grooth naar Christiaansand, H. J. Brouwer, W. H. Kraan, J. S. Voogd, D. D. de Grooth, C. D. Visser en J. K. Bart naar Noorwegen, A. H. Oldenburger naar Gluckstadt, H. H. Niemann en F. Baltzer naar .....

Den 26 julij is te Zoltkamp binnengekomen A. Ellens en te Delfzijl den 27sten F. W. Schooffelen, den 28sten H. H. Strackholder en I. Ulfers, alle vier van Riga.

VLISSINGEN den 31 julij. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Onderneming*, H. Andriessen, v. Rio-Grande; *Hardley*, J. Lord, van New-York; *Jeune Flore*, H. Léger, van Bordeaux; *Adonis*, J. Poissonnier, en *Sonne*, J. G. Frahm, v. Havre; *Garmdina*, H. M. J. Drok, van Londen; *Joseph*, T. de Gruchy, *Glory*, N. M. Andersen, en *Apollo*, F. Elfering, van St. Petersburg; J. Kierkegard, H. H. Hofker jr., P. Zaag, J. N. Zaag en C. O. Eneroth van Riga; voor Gent A. van den Kerckhove van Liverpool en C. Megow van Riga. Uitgezeild W. Pottlich naar Galatz, J. Abrams naar Archangel, P. K. de Boer en G. G. Boon naar eene onbekende bestemming, allen van Antwerpen; H. B. Schuur (van Brussel) naar Hamburg; J. E. Sharp (van deze stad) naar Sunderland; B. H. de Freese n. Hamburg, G. A. Jonkhoff n. Gothenburg en J. N. Schoof op avontuur, allen van Gent. De schepen *Juliana*, kapitein J. F. Muller, en *Metha*, A. Schmidt, van Belfast, zijn binnen door naar Rotterdam vertrokken.

Te Suriname is den 16 junij aangekomen *Lodewijk Anthony*, A. Spekman qq., en te Livorno den 21 julij *Jacoba*, A. K. de Groot, beiden van Amsterdam; te Hamburg F. M. Petersen van Batavia, C. Siemers en J. Silchenstedt van Amsterdam; te Bremerhaven J. F. Kuipers van Riga, J. F. Rasker van Hamburg en K. P. Kiewit van Petersburg; te Leer J. J. Bolmeijer van Jutphaas; te Swinemunde T. Wijnstok van Groningen, J. Jörgensen van Amsterdam, W. T. Kuiper, J. L. van Sluis, P. W. Drent, R. J. van Driesten, H. J. Puister en Schimmel (*Hendrika*) van Petersburg; te Dantzig J. A. Westers van Delfzijl en H. Broekema van Wismar; te Memel G. E. Schuur van Harlingen en P. R. Rieck van Amsterdam; te Bolderaa P. H. Wey van Delfzijl; te Kroonstad J. T. Raper van Amsterdam; te Stockholm N. Pijk van Batavia; te Bergen R. O. Petersen van Rotterdam en te Kopenhagen H. P. Möller van Amsterdam.

Van Baltimore is den 10 julij gezeild *Staatsraad Baud*, J. H. Seepe, naar Amsterdam; van Havanna den 22 junij *Parana*, Gooding, en *Rochelle*, Curtis, naar Antwerpen; van Odessa den 12 julij *Slavyansky*, S. Tomich, naar Amsterdam; van Bordeaux den 25sten *Afra*, J. Nenneboog, n. Antwerpen; van Hamburg G. B. Cordes n. Amsterdam en J. G. Oltmans naar Makkum; van Bremerhaven H. Klinkenberg en G. O. Schoemaker naar Rotterdam, H. J. de Jonge, J. W. Klöfkorn, E. J. Poort en van Kiel C. D. Schoer, alle vier naar Amsterdam; van Swinemunde Hansen n. Rotterdam, L. R. Leeuwes n. Petersburg, T. L. van Sluis, C. J. Meijer en J. K. Bolhuis n. Groningen; van Dantzig Hansen, G. J. Munneke, G. W. Stuit, L. O. Post en P. H. Zoutman n. Amsterdam, J. E. de Grooth n. Antwerpen, G. F. Rasker en H. R. Veldkamp n. Groningen; van Memel R. Helmers n. Harlingen, B. B. Vlas en G. van der Velde n. Amsterdam; van Bolderaa J. J. Das, E. T. Leeuw en K. J. Scholtens naar Elseneur; van Kroonstad J. K. de Boer, J. J. Scholtens en T. F. Bakker naar Stettin, H. O. Meijer, J. R. Muller, Degenet (*Wichardina*), S. W. Ertman, A. H. Dijkhuis, T. A. Mulder, M. Pust, E. G. Olthoff, L. Fretwurst, G. Roskamp, H. L. Buss, J. H. Waterborg, M. J. Poelman, A. A. Potjer, W. U. de Jonge en Z. Helmers naar Amsterdam, B. H. Smit en T. H. Mellema naar Groningen, C. A. Boomgaard en R. E. Brouwer naar Elseneur, G. S. Vegter naar Kopenhagen, H. Reents n. Rotterdam, K. H. Bekkering naar de Maas en E. T. Jager naar Antwerpen; van Archangel F. Schultz, J. F. Schutterow, C. Sonntag en T. D. Sickens naar Amsterdam, J. O. Staal naar Boulogne, D. A. de Jong en C. Hodge naar Rotterdam.

NEW-YORK den 15 julij. Zeilklaar den 6 dezer *Aigle*, C. Nassel, naar Amsterdam; den 7den *Catharina*, A. G. Sidenvall, naar Antwerpen; den 10den *Banca*, B. C. ten Ham, naar Rotterdam; den 11den *Cotton Planter*, W. Pratt, naar Antwerpen; den 13den *de Maas*, J. van Waning, naar Rotterdam; den 14den *Prinses Sophia*, J. H. Pellenwessel, naar Batavia, en den 15den *Stad Antwerpen*, H. Govaerts; in lading *Phénomène*, J. J. Petersen, en *Mayflower*, G. H. Hitchcock, alle drie naar Antwerpen.

LIVERPOOL den 30 julij. Vertrokken den 27sten *de Leeuw*, J. J. van der Veen, heden *Dispatch* en *Edith*, alle drie naar Rotterdam. In lading *Gesina*, R. H. Schut, naar Rotterdam, en *Mary Ann Purdy*, W. P. Brown, uitgeklaard *Ada*, Down, en *Greyhound*, Cooper, alle drie naar Dordrecht.

SOND-LIJST: Den 26 julij *Aleida Aleida*, K. K. de Haan, met rogge van Petersburg naar Rotterdam; *Helena*, W. J. Gialts, en *Handelaars*, B. H. Nijman, beiden met rogge van Petersburg naar de Maas. Den 27sten *Esther*, C. Falander, met ijzer van Stockholm naar Rio-Janeiro en Batavia, en *Jacoba Maria*, J. J. Cramer, met rogge van Nerva naar Schiedam. Den 28sten was de wind W. N. W.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 28, 29, 30 *en* 31 *julij*:

Op de Rivier zijn aangekomen *Maria Elisabeth*, Westerling, van Havre, en *Dolphin*, Pray, v. Amsterdam, in lading *Vrouw Wicherdina*, Kroon, zeilklaar *Vrouw Johanna*, Drewes, en *de Vos*, Brunius, alle drie naar Rotterdam, en *Elsina*, Bieze, naar Groningen; te Deal *Gurli*, Lothman, van Samarang naar Gothenburg, gezeild *Jane's*, Mainland, n. Batavia; te Fowey *Swan*, Ham, en te Plymouth *Sabina*, Todd, van Rotterdam; bij Seaford *Otto*, Roos, van Amsterdam naar Odessa; te Liverpool *Frances*, Romijn, van Ostende; te Belfast *Maria & Eliza*, Davis, en te Inverkeithing *Hope*, Leaman, van Rotterdam; te Leith *Vrouw Johanna*, de Vries, van Petersburg; te Shields *Charlotte*, Woods, van Harlingen, en *William*, Watkins, v. Rotterdam; te Sunderland *Zillah*, Fisher, en *William*, Nicholson, van Amsterdam; te Hull *Jonge Clemens*, de Jong, van Amsterdam, *Stad Goor*, Bakker, en *Stad Enschedé*, Velthuis, van Zwolle; ter reede van Lowestoffe *Bethesda*, Watson, v. Rotterdam n. Stockton; te Baltimore den 4 dezer *Mississippi*, Stege, van Rotterdam, den 11den *Clara Henriette*, Willers, den 13den *Maria*, van Wijk, en te Boston den 10den *Chatham*, Nickerson, alle drie van Amsterdam; te New-York den 1sten *Emil*, Passentien, v. Rotterdam, *Commerce*, de Graeve, en den 4den *Elisabeth*, Hugy, beiden van Antwerpen, *Prinses Sophia*, Pellenwessel, en den 6den *Prins Veldmaarschalk*, Rietbergen, beiden van Rotterdam, den 11den *Albatros*, Haasnoot, van Amsterdam.

De Chinesche jonk *Key-Ing*, kapitein Kellett, 112 dagen reis hebbende van Canton naar Londen, is den 11 dezer, aan alles gebrek lijdende, te New-York binnengeloopen. Van de zestig zich aan boord bevindende manschappen zijn veertig Chinezen.

BALTIMORE den 12 dezer. De *Rio-Grande*, kapit. Sturges, die den 5den van hier naar Antwerpen afzeilde, is den 10den in den mond van de Potomac gepraaid; de gezagvoerder gaf op dat het volk, om de slechtheid van het schip, niet verder wilde voortstevenen.

Het schip *Onderneming*, kapitein H. Andriessen, van Rio-Grande naar Antwerpen, te Falmouth binnen, heeft, na van de geleden schade hersteld te zijn, den 27 dezer de reis voortgezet.

Het barkschip *Java's Welvaren*, kapit. A. van Oosteroom, van Amsterdam naar Batavia, was den 24 dezer op de hoogte van Fairleigh.

Den 27 dezer was de wind te Falmouth N., den 28sten N. N. W., den 29sten N. en den 30sten N. W.; te Deal den 27sten N. O. tot Z., den 28sten N. W., den 29sten N. W., later Z. Z. W. tot Z., en den 30sten Z. W.

⁂ Wij bevelen de Plantaardige Zuiverende **ROB** van Dr. **Giraudeau de St. Gervais** aan, ten einde de Syphilitieke Ziekten en Huidziekten in korten tijd en met weinig kosten geheel te genezen. In Nederland verkrijgbaar, tegen TWAALF FRANCS, in de Apotheek van ***J. Voorhoeve, J. A. Zn.***, te Rotterdam.

CARGA-LIJST.

MAASSTROOM, H. SCHUTH, van *Baltimore.*

724 v. Tabak en 5 kistjes Monsters, *N. Koning*, Dz.; 20 vaatjes Meel, *Sturenberg Cankrien en Co.*, en 30,000 stuks Duigen, *Wambersie en Crooswijck.*

JEANTINE, J. H. RENKEN, van *New-York.*

715 vaatjes Harst, *Eckstein en v. d. Velde;* 100 dito Potasch, *J. Mees en W. Moens;* 40 dito Terpentijn, *A. T. Sölling en Co.;* 2000 Pijpduigen, Gebr. *Nottebohm;* 102 vaatj. Potasch, 38 heele, 160 halve en 67 kwart kistj. Extract van Verwhout, *P. Ouwerkerk en Co.;* 60 vtj. Potasch, 60 kistj. Kaarsen, 337 vtj. Harst, 50 vtj. Koopm. en 9 bossen ledige Ceroenen, Order.

CITY OF ROTTERDAM, W. WATTS, van *Londen.*

100 quarters Tarwe, *J. Laming en Zn.;* 699 b. Rijst en 190 b. Katoen, *Sturenberg Cankrien en Co.;* 1 k. Ivoor, *M. Retemeijer en Co.;* 230 stav. en 20 bond. IJzer, *J. F. Hoffmanjen Zn.;* 58 IJzeren Platen en 248 stav. IJzer, *Minderop en van Heel;* 8 IJzeren Stokken en 1 v. IJzerwerk, *J. H. Bosboom;* 80 halve vaatjes Honig, *Eckstein en v. d. Velde;* 1 k. Koopm., *Bahlmann en Co.;* 2 k. Benjamin Gom, 4 k. Olibanum Gom, 4 b. Cardamom, 10 k. Thee, 1 kistje Gember en 1 b. Koopm., *Pluygers en Hauck;* 3 k. Animi Gom, *S. A. le Vino en Co.;* 20 k. Koopm., *v. d. Hoop, Thooft en Co.;* 30 b. Katoen, *W. Bunge en Co.;* 1 k. Koopm., Wed. *van Nelle;* 200 b. dito en 25 ceroenen Amandelen, Order.

OCEAN, J. C. HAST, van *Londen.*

13 k. en 75 roeden Metaal, *W. van Houten;* 8 zakk. Horenpunten, *S. A. le Vino en Co.;* 12 k. Indigo, *Grohé en Sander;* 4 k. dito, *C. L. Ringrose en Co.;* 3 k. dito, *A. F. Ebeling en Co.;* 3 k. dito en 1 k. Koopm., *Eckstein en v. d. Velde;* 2 k. Indigo, *L. Maijer en Co.;* 4 v. Wijn, *F. Carp;* 12 pakk. Koopm., Diversen; 8 stukken Mahonijhout, 20 ceroenen Amandelen, 252 pl. en 27 pakk. IJzer, 19 dito Koopm. en 18 k. Thee, Order.

COMMERCIAL PACKET, R. HAST, van *Londen.*

15 b. Terra Japonica en 2 ceroen. Amandelen, *A. T. Sölling en Co.;* 600 quarters Mais, 190 boss. Hoep-IJzer, 1 k. en 2 v. Koopm. en 6 kv. Aardewerk, Order.

QUEEN ADELAIDE, G. HALLETT, van *Grangemouth.*

40 tonnen Ruw IJzer, *Kreglinger en Co.*, en 39 dito dito, *M. Varkevisser.*

ENFIELD, J. LONDON, van *Grangemouth.*

116 tonnen Giet-IJzer, *M. Varkevisser.*

JEZELINA, R. R. LEGGER, van *Aberdour.*

1 lading Steenkolen, *A. v. d. Leeuw en Zn. en Co.*

JULIANA, F. H. MULLER, van *Belfast.*

626½ quart. Boekweit en 225 Garniermatten, *van Dulken, van Dorp en Co.;* 159½ quart. Boekweit en 32 Garniermatten, *Collings en Maingy.*

ST. ANDREW, G. DONALD, van *Belfast.*

577½ quart. Boekweit en 100 Garniermatten, *van Dulken, van Dorp en Co.*

SOPHIE, P. P. BRINCK, van *Riga.*

840 tschetw. Lijnzaad en 90 Garniermatten, *E. P. de Monchy.*

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waarioe het bijzonder is ingerigt, het gekoperd snelzeilend Nederl. Barkschip *Laurens Koster*, kap. *D. R. Kleve;* voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, v. Dam en Smeer en Hudig en Blokhuyzen.*

BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Hoop en Verwachting*, kapit. *K. K. de Boer.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BERGEN, het Noordsch Schoenerschip *Paquet Fortuna*, kapitein *P. L. Rösler.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BOSTON, het Amerikaansch Barkschip *Olga*, kapit. *Geo. H. Turner;* vertrekt 20 Augustus. Adres bij *Wambersie en Crooswijck.*

HAMBURG, het Hannoversch Kofschip *de Vrouw Gezina*, kap. *F. M. Feddes;* wordt 3 Augustus geëxpedieerd. Adres bij *Seeuwen en Co.*

HAMBURG, het Nederlandsch Schip *de Vrouw Magrietha*, kapit. *T. van der Veen.* Adres bij *Seeuwen en Co.*

KONINGSBERGEN, het Nederlandsch Kofschip *Siewerdina*, kapit. *W. C. de Haan.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LIVERPOOL, het Nederlandsch Kofschip *Eetina*, kap. *J. J. Mulder.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEW-YORK, het Amerikaansch gekoperd Barkschip *Rose Standish*, kapit. *J. W. Spencer;* vertrekt 5 Augustus. Adres bij *Wambersie en Crooswijck.*

NEW-YORK, het Amerikaansch Fregatschip *France*, kapitein *W. Mijers;* vertrekt 25 Augustus. Adres bij *Wambersie en Crooswijck.*

ST. PETERSBURG, het Nederlandsch Kofschip *Vrouw Johanna*, kapit. *J. D. Flik.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

ST. PETERSBURG, het Nederl. Schoener-Kofschip *Maria Johanna*, kapit. *L. S. Pinksterboer.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

ROUAAN, het Nederlandsch Kofschip *Roelfina Kuiper*, kapitein *J. A. Hazewinkel.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Lubecker Brikschip *Pallas*, kapit. *J. C. Luetjens.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen:

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip *Zouthandel*, kapit. *G. den Breems.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*, te Rotterdam.

Te Amsterdam:

NEW-YORK en BALTIMORE, het Amerikaansch gekoperd Fregatschip *Katherine Jackson*, kapit. *W. W. Stafford;* vertrekt 18 Augustus. Adres bij *Wambersie en Crooswijck*, te Rotterdam, en *Wehlburg en Breuker*, te Amsterdam.

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID den 26 *Julij.* Spanje, 3 per cents, 26⅞ geld; de 5 per cents 17½ geld en papier; Passive 5⅜ geld en 5½ papier; Coupons 14½ geld en 15 papier.

⁂ ***PARIJS*** den 31 *Julij.* Frankrijk 3 per cents 77. 20 a contant en 77. 25 tegen ultimo; de 5 per cents 118 a contant en 118. 15 tegen ultimo; de Actien van de Bank 3200; Napels 101. 60. — De stemming der fondsen blijft steeds flaauw. De 3 per cents sloten 10 centimes lager en de 5 per cents 5 centimes hooger dan gisteren.

LONDEN den 30 *Julij.* De 3 per cents Geconsolideerden 88⅞ a contant, en 88⅞ voor rekening; de Gereduceerden 89⅝; de Actien van de Bank 198; Spanje, 5 per cents, 21⅞; dito, 3 per cents, 31⅞ a contant, en 31⅞ voor rekening; Portugal, 5 per cents, 81; Brazilië 85; Mexico 18⅞; Holland, 2½ per cents, 57⅞, en dito, 4 per cents, Certificaten, 90⅞. De Wissel op Amsterdam 12, 2 a ½; op drie maanden 12, 4½ a 5, en op Rotterdam 12, 5 a ½.

Den 31 Julij. De 3 per cents Geconsolideerden 88⅞ a contant, en 89 voor rekening; de Gereduceerden 89⅞; Spanje, 5 per cents, 22; Holland, 2½ per cents, 57⅞, en dito, 4 per cents, Certificaten, 91.

ANTWERPEN den 31 *Julij.* Weinig handel. Spanje Werkel. Schuld, 5 per cents, 17⅞ geld en 17⅞ papier; dito Binnenlandsche, 3 per cents, 25$\frac{1}{16}$ a ⅞; Coupons *Ardoin* 14.

AMSTERDAM den 2 *Augustus.* Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 57⅞ a 57$\frac{5}{16}$, gebl. $\frac{1}{16}$; idem, 3 pc., 69$\frac{1}{16}$ a 69⅞; idem, 4 pc., 89⅞ a 89⅞, gebl. $\frac{1}{16}$; Aand. Handel-Maatsch., 4½ pc., 169⅞ a 169⅞, gebl. ½; Oostind. Leen. 1844, 4 pc., 89⅞ a 89⅞. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 106; id., 18⅞, 5 pc., 104⅞; Inschr. op het Grootb., 6 pc., 69⅞; Negot. 18⅞, 5 pc., 97⅞; id. 1840, 4 pc., 90⅞ a 90⅞; id., bij *Stieglitz en Co.*, 4 pc., 90⅞. Spanje, bij *Ardoin* 1835, 5 pc., 17⅞ a 17⅞; idem Onbepaalde, 5 pc., 16⅞ a 17⅞; idem Coupons 13⅞ a 13⅞; Binnenlandsche, 3 pc., 24⅞ a 25⅞, gebl. 24⅞. Portugal, te Londen, 4 pc., 32⅞ a 33⅞. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 104⅞; id., 2½ pc., 53⅞. Grenada, a ₤ 100, 1 pc., 20⅞.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pc., Prolongatie 2⅞ pc.

AMSTERDAM den 2 *Augustus.* Parijs 2 maanden *f* 56⅞, zigt *f* 57$\frac{3}{16}$; Bordeaux 2 m. *f* 56, id. 15 d. *f* 56½; Madrid 3 m. *f* 239; Cadix, Sevilië en Bilbao 3 m. *f* 242½; Lissabon 3 m. *f* 42½; Porto 3 m. *f* 43¼; Genua 2 m. *f* 46⅝; Livorno 2 m. *f* 39⅞; Napels 2 m. *f* 81; Petersburg 2 m. *f* 189 pap.; Weenen 6 w. *f* 36⅞; Augsburg 6 w. *f* 35$\frac{1}{16}$; Frankfort 6 w. *f* 99⅞; Hamburg 2 m. *f* 35⅞, id. zigt *f* 35⅞; Londen 2 m. *f* 11. 95, id. zigt *f* 12. 05.

ROTTERDAM den 2 *Augustus.* Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 57⅞; idem idem, 3 pc., 69⅞; idem idem, 4 pc., 89⅞. Spanje, Onbep. Stukken, ₤ 170, 5 pc., 16$\frac{1}{16}$. Portugal, te Londen, 4 pc., 33. Grenada, Onbepaalde, 1 pc., 19⅞.

ROTTERDAM den 2 *Augustus.* Hamburg 2 maanden *f* 35⅞, kort *f* 35⅞; Parijs 2 maanden *f* 56⅞, kort *f* 57⅞; Bordeaux 2 maanden *f* 56, kort *f* 56⅞; Frankfort 6 weken *f* 99$\frac{11}{16}$.

AMSTERDAM den 2 *Augustus.* TARWE bij eenige partij lager afgegeven: 126 ℔ bonte Poolsche *f* 472; 128 ℔ dito *f* 485, *f* 490; 130 ℔ Odessa *f* 435; 125 ℔ roode Silezische *f* 450. — ROGGE *f* 4 lager, met goeden handel: 116, 117 ℔ Riga *f* 215, *f* 218; 119 ℔ dito *f* 224; 123 ℔ Amerik. *f* 265. — GERST zonder omgang. — HAVER in één doen: 86 ℔ dikke *f* 190; 76, 80 ℔ dito *f* 164, *f* 182; 65 ℔ Voer *f* 145. — BOEKWEIT als voren: 116, 117 ℔ N. Holst. *f* 263, *f* 266. — KOOLZAAD: N. Betuws ₤ 65; op 9 Vat, in August., Sept., Oct., Nov. en Decemb. ₤ 66½. — LIJNZAAD: in veiling 108 ℔ Windau *f* 9⅞; 103 ℔ *f* 8⅞; 110 ℔ Petersb. *f* 310; 111, 112 ℔ Odessa *f* 320. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 38⅞; Vlieg. *f* 37⅞; in Mei eerstk. *f* 37⅞; in Sept. *f* 37⅞ a ⅞; Oct. *f* 37⅞ a ⅞; Nov. en Dec. 37⅞. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 32⅞; Vlieg. *f* 31⅞. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* 34. — RAAPKOEKEN: *f* 76 a *f* 80. — LIJNKOEKEN: *f* 10 a *f* 12.

ROTTERDAM den 2 *Augustus.* TARWE: Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. aan hoog Benoodigden; goede en puike *f* 19 a *f* 19. 80; Poolsche en Roode prijshoudend; 153 ℔ witbonte Poolsche *f* 520; 154 ℔ dito *f* 515; 153 ℔ bonte dito *f* 510; 162 ℔ Petersb. Cubanca *f* 450; 156, 157 ℔ Odessa Poolsche *f* 450, *f* 455; 150 ℔ Pommersche *f* 460. — ROGGE: van het Nieuwe Gewas waren enkele monsters ter Markt, de kwaliteit zeer ongelijk en verkocht van *f* 9 tot *f* 10. 50, naar droogte. Buitenl. Soorten tot verlaagde prijzen: 148 ℔ Amerik. *f* 280; 144 ℔ Odessa *f* 250; 143, 148 ℔ Varna *f* 215, *f* 225; 142 ℔ Petersb. *f* 225, *f* 228; 143 ℔ dito *f* 255; 141 ℔ Riga *f* 220. In publ. Veiling: 143 ℔ Varna *f* 214, *f* 215; 148 ℔ dito *f* 220, *f* 221; 149 ℔ dito *f* 230, *f* 232; 142 ℔ Petersb. *f* 211, *f* 212. — GERST: Nieuwe Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 6. 50 a *f* 7. 50; voorts 139 ℔ Rostocker *f* 236; 132 ℔ Vries. Winter *f* 250; 124 ℔ Smyrna bij partij *f* 210. — HAVER: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 5 a *f* 6; dito Lange *f* 4. 20 a *f* 5. 30; 98 ℔ ger. fijne Vriesche *f* 170. In publ. Veiling: 105 ℔ O. fijne Vries. *f* 190; 98 ℔ ger. dito *f* 161; 102 ℔ N. Groninger Dikke *f* 181. — BOEKWEIT traag; op 140 ℔: N. Brab. *f* 325 *f* 330; N. Holsteinsche *f* 284, *f* 285; Jar. dito *f* 275; N. Gron. Zand *f* 300; Amerik. *f* 290; O. Fransche *f* 195; dito in publ. Veiling *f* 189, *f* 190. — PAARDENBOONEN nominaal als voren, doch niet ter Markt. — KOOLZAAD: ongeveer 400 lasten aangevoerd, en verkocht puik Zeeusch, Vlaamsch en Overmaasch van 63½ tot 65 ₤Vl.; mindere Kwaliteit en Flakkeesch van 60 tot 63 ₤Vl.

NB. *De genoteerde Gewigten der Rotterd. Graanm. zijn Halve Ned. Ponden per Mud.*

SCHIEDAM den 2 *Augustus.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 25. 50; Amst. proef, idem idem, *f* 26. 75. Zonder de belasting.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Rotterdam brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Gouverneur der provincie Zuid-Holland, op den 27 Julij zijn executoir verklaard:

Een kohier der Personele Belasting, bevattende aanslagen ten gevolge van eigene aangiften van Percelen, gelegen in de 1ste Afdeeling, als mede een dergelijk, zijnde een Aanvullings-Kohier, bevattende aanslagen, ten gevolge van schattingen en tellingen in de wijken A, B, F, G, H en I, behoorende tot de 2de Afdeeling, beiden over de dienst 18$\frac{47}{48}$.

Dat dezelve bereids zijn gesteld in handen van de Heeren Ontvangers, en van heden af de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welken de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 2 Augustus 1847.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
J. F. HOFFMAN.
Ter ordonnantie van dezelve,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

⁂ De TRESAURIER der stad *ROTTERDAM* informeert de belanghebbenden, dat op heden, bij blinde trekking, ten overstaan van de Commissie van Finantien, voor dezen jare 1847 zijn **UITGELOOT** de volgende **Nommers** der 3 pCts. **geforceerde Geldnegociatie**, gelegd in den jare 1803, als: N.s **115**, **133**, **198**, **269** *a* en *b*, **309** *a*, *b* en *c*, **322** *a*, *b* en *c*, **378** *a*, *b* en *c*, **380** *a*, *b* en *c*, **390** *a* en *b* en **433** *a* en *b*, makende te zamen de som van ***Tienduizend Gulden***, en dat, te beginnen met Dingsdag den 3 Augustus, des Dingsdags, Woensdags en Donderdags van elke week, gedurende de maand Augustus aanstaande, zal worden gevaceerd tot afgifte van nieuwe Coupons op vertoon der Obligatien, tot betaling der 1e Coupon, verschijnende 1 Augustus, en tot aflossing der bovengenoemde uitgelote Obligatien, tegen intrekking derzelve, aan den voor geteekend: VOLDAAN VOOR KAPITAAL EN INTEREST, en voorzien van eene separate Quitantie op zegel, ten zijnen Kantore verkrijgbaar tegen betaling van het zegel; zullende tevens de vroeger verschenen Coupons en uitgelote Obligatien worden betaald, voor zoo ver deze niet in de termen van prescriptie vallen.

Rotterdam De Tresaurier voornoemd,
den 18 Mei 1847. VAN TEYLINGEN.

⁂ Het ***ORGEL*** in de **GROOTE KERK** zal MORGEN, Woensdag, des namiddags ten half twee ure, worden Bespeeld.

Voor de zoo vele en hartelijke bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden mijner veelgeliefde Echtgenoot, DOROTHÉE MARIE DALEN, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en wederzijdsche Familiebetrekkingen, bij deze onzen welmeenenden dank.

Rotterdam
den 2 Augustus 1847. G. DUURING, *Jr.*

Aan onze Vrienden en Bekenden binnen deze Stad en elders, welke ons hunne hartelijke deelneming betoonden in onze droefheid, wegens het overlijden van onzen geliefden Vader en Behuwdvader, ANTONI MESSCHERT, betuigen wij, ook uit naam onzer Broeders en Zusters te *Zeist*, *Ellekum* en aan de *Rheedersteeg*, onzen opregten dank.

Rotterdam N. MESSCHAERT.
den 2 Augustus 1847. N. M. VAN BEEFTINGH.

Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden mijner dierbare Echtgenoot, ALBERTINA ABIGAËL TUINZING, betuig ik, ook namens mijnen Vader en Betrekkingen, mijnen hartelijken dank.

Rotterdam
den 2 Augustus 1847. JOH.S VAN OS.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming in ons smartelijk verlies, door den dood van onzen beminden Vader, betuigen wij door deze onzen welmeenenden dank.

LUCRETIA ADMIRAAL,
Rotterdam Wed. GUYT.
den 2 Augustus 1847. HILLEGONDA ADMIRAAL.

Getrouwd

H. VAN OORDT
Rotterdam en
den 28 Julij 1847. J. M. C. VAN OORDT.

Getrouwd

P. J. VAN LEEUWEN VAN DUIVENBODE,
Heel- en Vroedmeester te Westmaas,
en
CATHARINA JOHANNA KLEYNENBERG.
Piershil den 1 Augustus 1847.

Heden beviel van voorspoedig van eene DOCHTER JOHANNA PAULINA DE GROOT, geliefde Echtgenoot van

Rotterdam P. A. HAMMES.
den 31 Julij 1847.

Heden beviel van eene DOCHTER J. L. SJOERS, geliefde Echtgenoot van

Rotterdam C. DE HAAN.
den 1 Augustus 1847.

Heden overleed, na voorzien te zijn van de genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk, mijne eenige Zuster, CATHARINA MARIA STRIJBOS, in den ouderdom van 52 jaren. Ieder die haar deugd- en werkzaam leven gekend heeft, zal kunnen beseffen wat ik, en velen, in haar verlies.

Rotterdam J. STRIJBOS.
den 30 Julij 1847.

Heden overleed, in den ouderdom van 86 jaren en ruim 4 maanden, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw CORNELIA REIGERS, Wed. van Kapitein TEODORUS AZON JACOMETTI.

Rotterdam Uit aller naam,
den 1 Augustus 1847. ALB.S VAN DER GRIENT.

⁂ GENERAL STEAM NAVIGATION COMPANY.

Dienst tusschen ***ROTTERDAM*** en ***LONDEN.***

De MAAL-STOOMPAKETTEN vertrekken *met PASSAGIERS en GOEDEREN:*

WOENSDAG 4 Augustus, 's morgens 7 ure.
SATURDAG 7 „ „ 8 „

En verder elken DINGSDAG en VRIJDAG eene **Stoomboot**, speciaal en volkomen ingerigt tot het **Overvoeren van VEE en andere GOEDEREN.**

Nadere inlichting bij de Agenten
W. SMITH & P. A. VAN ES.

⁂ STOOMBOOTVAART TUSSCHEN ROTTERDAM EN HULL.

De Stoomboot **EMERALD ISLE,**
Kapitein ***J. W. Bouch,*** vertrekt:
van HULL naar ROTTERDAM iederen Woensdag avond;
van ROTTERDAM naar HULL iederen Saturdag morgen.
Adres bij **J. B. CROL & Co.**, te Rotterdam.

⁂ De Eendragt, OMNIBUS-DIENST te ROTTERDAM,

corresponderende tusschen de **Stoombooten**, **Spoortreinen** en alle **Wijken** binnen de Stad. *Wachtkamer* aan het Oude Hoofd, ten Huize van den Heer J. MAASKANT.

De **OMNIBUSSEN** zullen al de zich aanmeldende Passagiers aan de vier Kantoren der *Algemeene Expeditie-Maatschappij* afhalen en naar de **Spoortreinen** vervoeren.

De KANTOREN zijn:

Melkmarkt, wijk **8**, n.° **41**, ten Huize van den Heer CORN.S VAN DEN BERG.

Spaanschekade, wijk **12**, n.° **138**, ten Huize van Mejufvrouw de Wed. BIERMANS.

Boompjes, nabij de Draaisteeg, wijk **1**, n.° **100**, ten Huize van den Heer JOHNSON, Agent der Yarmouth-Boot.

Leuvehaven, hoek der Zoerensteeg, wijk **3**, n.° **59**, ten Huize ven den Heer J. W. GIEBEN.

Er zal niets onbeproefd gelaten worden de Reizigers alle mogelijke gemakken te verschaffen, en Hun Ed. met hunne Bagage op de expeditie wijze naar hunne bestemming te vervoeren. De Conducteurs zijn gekleed met blaauwe Jassen, geel gemonteerd. Het is hun verboden den Reizigers *fooijen af te vragen.*

Rotterdam den 1 Augustus 1847.

⁂ SOCIETEIT HARMONIE. CONCERT,

op MORGEN, *Woensdag den 4 Augustus* 1847; aanvang des avonds ten 7½ ure.

⁂ *Geachte Nederlanders!* De Ondergeteekende berigt bij deze, dat hij den 28 Julij, komende van Zeeland en gedestineerd naar Utrecht, het ongeluk gehad heeft met zijne Schuit bij Zwijndrecht op zijn kop te varen, waardoor zij weinige oogenblikken daarna gezonken is, en waarin geladen waren eene **Tent** en een **Stier** met een Menschen-Arm. WILLEM SMIT, *Schipper.*

⁂ De Ondergeteekende maakt aan hare Stadgenooten en Begunstigers bekend, dat zij met hare **BROEDERKRAAM**, met **vier Appartementen**, weder geplaatst is in de ***Magere Varkensteeg***, de vierde Broederkraam van de Korte Hoogstraat; zij belooft eene prompte en zindelijke bediening, en beveelt zich weder in het gunstig aandenken van hare Stadgenooten, gelijk in vorige jaren.

WILHELMINA VUYK,
Nicht van de Wed. DIE BEN.

*** SOCIETEIT VAN EIGENDOM

VAN EIJERLAND (Eiland TEXEL).

Het HOOFDBESTUUR der voormelde Societeit berigt bij deze den Belanghebbenden dat, ter voldoening aan de Voorwaarden van de beide Negotiatiën, op voorschreven Eigendom gevestigd, den 23 Julij laatstleden, ten overstaan van den Notaris *VAN DER HOOP* en Getuigen, te *Rotterdam*, ter aflossing in Januarij 1848, respectivelijk zijn **UITGELOOT** of **AFLOSBAAR** gesteld:

1°, **Dertig** Nommers van Aandeelen uit de EERSTE LEENING, als: N.s **3, 7, 17, 23, 32, 61, 78, 81, 88, 89, 103, 151, 163, 164, 174, 175, 179, 185, 189, 197, 206, 208, 219, 229, 258, 265, 267, 282, 289** en **296**.

2°, **Twintig** Nommers van Aandeelen uit de TWEEDE LEENING, als: N.s **19, 22, 23, 27, 45, 46, 63, 71, 73, 80, 86, 92, 102, 109, 111, 113, 120, 129, 172** en **176**.

En dat voorts tot de Afbetaling derzelven, met bijvoeging van de deswege alsdan verschenen halfjarige Coupons, zal worden gevaceerd alle werkdagen gedurende de maand Januarij 1848 en vervolgens, des voormiddags van 9 tot 12 ure, ten Huize van den Secretaris der Societeit A. H. VAN OORDT, of ten Kantore van de Heeren R. MEES en ZOONEN, te *Rotterdam*, en zulks tegen intrekking van het Uitgelootte Aandeel, aan den voet door den Houder geteekend: **„voldaan voor Kapitaal en Interest,"** met overlegging van de daarbij behoorende alsdan nog niet verschenen Interestbewijzen.

Rotterdam, 26 *Julij* 1847.

*** 202DE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Heden is, ten Kantore van ***C. G. BOONENKAMP***, getrokken de **Kapitale Prijs** van

VIJFTIGDUIZEND GULDEN,

op N.° 1414.

Rotterdam den 2 *Augustus* 1847.

*** KOFFIJHUIS DE MERCURIUS,

in de Bagijnestraat.

De Ondergeteekende brengt door deze aan het geëerd Publiek ter kennis, dat boyengenoemd **LOCAAL** op **Donderdag 5 Augustus** zal ***geopend*** worden. Daar er geene kosten of moeiten zijn gespaard om een fraai en wel ingerigt **Locaal** daar te stellen, vleit hij zich met een voortdurend bezoek van het achtenswaardig Publiek vereerd te zullen zien, belovende eene goede en prompte bediening. S. HORDIJK.

*** DRAGÉES DE GÉLIS ET CONTÉ,

au LACTATE DE FER,

approuvées par l'Académie Royale de Médecine de Paris.

Le rapport académique et une longue expérience constatent leur supériorité sur tous les ferrugineux connus, et elles sont généralement prescrites par les médecins dans le traitement des pâles couleurs, *de la faiblesse et de la plupart des* maladies des femmes, *contre les maux d'estomac, les maladies du foie ou de la rate, la diarrhée chronique, les scrofules, etc. — Toutes les boites portent le cachet et la signature:* **Gélis et Conté.** — *Pharmaciens dépositaires:* F. E. VAN SANTEN KOLFF, *dépositaire général pour toute la Hollande, à* Rotterdam; F. ROMEYN, *à* Arnhem; *Med.* M. D. BOSCH, *à* Bois-le-Duc; A. P. MAASSEN, H. J. VAN DEN GOORBERG, *à* Breda; VAN RENESSE, *à* La Haye; GROSSIER, *à* Maastricht; BLAECKE DE LIGNY, *à* Middelbourg; J. H. COENEN, *à* Nymègue; A. P. MILIUS, *à* Utrecht, *et dans presque toutes les pharmacies de chaque ville.*

*** Bij de Wed. GODEFROY, *Handschoenen-Magazijn*, in de Hoofdsteeg, L, n.° 119, te Rotterdam, zijn de gerenommeerde **TANDMIDDELEN**, bereid door de *Gebroeders DENTZ*, *Tandmeesters van HH. MM. den Koning en de Koningin* en *van HH. KK. HH. den Prins van Oranje* en *Prins* Frederik *der Nederlanden, enz. enz.*, te bekomen, als: 1°, ***Parelwassching*** en ***Tand-Opiat,*** dienende om het Gebit te versterken, de Tanden en Kiezen te zuiveren en tot in den hoogsten ouderdom te conserveren, a *f* 2. 50; 2°, Veritabele ***Mondspoeling*** voor Scheurbuik, Blaauwschuit, Rhumatieke Pijnen in den Mond, en bijzonder tot het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, a *f* 3; 3°, ***Tand-Poeder,*** tot zuivering en witmaken der Tanden, a 50 *centen*; 4°, ***Poudre Dentifrique et Antiscorbutique,*** a *f* 2; 5°, ***Tand-Elixer,*** om de Tanden ivoor wit te maken, zonder het Glazuur te benadeelen, a *f* 1. 10; 6°, ***Eau-de-Blanchard,*** om Kies- en Tandpijn, uit zinkens voortkomende, te verdrijven, a *f* 1, 25, en 7°, ***Liqueur Philodontique,*** tot soigneren en witmaken der Tanden, a *f* 3. 50; *alle met Cachetten en Circulairen.*

NB. Voornoemde **Tandmiddelen** zijn, tot dezelfde prijzen, te bekomen: te *Delft* bij B. Bruins, Boekverkooper; *Dordrecht* J. Veth, in Galanterien; *'s Hage* P. W. Sack, in Galanterien, Schoolstraat; *Leyden* W. Hoogenstraten, Confiturier, Botermarkt; *Alkmaar* Erven Sterk, Courantiers; *Arnhem* Mejufvr. M. van Beinum, Wed. D. K. Muller; *Middelburg* Gebr. Abrahams, Courantiers; *Nijmegen* J. Strunck, in Galanter.; *Utrecht* Dekking, in Galanter., Oud Kerkhof, en te *Zutphen* bij W. C. Mellink, Boekverkooper.

*** Bij eene Fatsoenlijke Jufvrouw, die een grondig **ONDERWIJS** kan geven in het **Dames Hoedenmaken,** is gelegenheid om het **Baleinen Zomer-Hoeden** en **Fantaisie-Hoeden** te leeren maken a ***f* 6.** Dit Onderwijs kan zich verder uitstrekken tot opleiding voor Eerste of Tweede Werkster, om voor zich of voor verdienste werkzaam te zijn. Adres, tot den 6 Augustus, onder letter B, bij den Boekhandelaar *H. W. VAN HARDERWIJK*, aan den Steiger.

*** Tegen November aanstaande wordt *TER OVERNEMING* aangeboden een **beklante**

KRUIDENIERSWINKEL

EN

BROODSLIJTERIJ,

op eenen Volkrijken Stand. Te bevragen aan het Bureau dezer Courant.

*** BELANGRIJK

voor

EIGENAARS VAN KUDDEN.

Wasdom der Wol.

***THOMAS BIGG,* Scheikundige enz.,** **15,** *Crawford-street, Portman-square, LONDON,* VESTIGT DE AANDACHT VAN PACHTERS EN VEEFOKKERS OP ZIJNE UITMUNTENDE

INDOOPINGS-COMPOSITIE VOOR SCHAPEN,

welke men niet behoeft te koken, maar met warm of koud Water gebruiken kan,

tot volkomene uitroeijing der Teek, Luizen, en van alle andere voor de Kudde schadelijke Insecten, en ter voorkoming van de verontrustende aanvallen der Vlieg en Schurft, als mede tot reiniging en zuivering der Huid; de Wol tevens daardoor aanmerkelijk verbeterende, zoowel in hoeveelheid als kwaliteit, en tot de algemeene gezondheid van het Dier zeer veel bijdragende.

Het beste tijdstip voor de Indooping, *tot alle doeleinden*, is tegen de *tweede week in Julij*, of omtrent eene maand na de schering, als wanneer de Schapen geene tweede reiniging, gedurende het geheele jaar, zullen behoeven, *tot dat de scheertijd weder invalt.*

Deze Compositie wordt alleen door THOMAS BIGG, Chemist, enz., n.° 15, Crawford-street, Portman-square, London, vervaardigd, en als volgt verkocht, ofschoon alle andere verlangd wordende hoeveelheden ook verkrijgbaar zijn:

			£	s.	d.
4lb.	voor 20 Schap.,	prijs, de kruik daarond. begr.,	0	2	6
6lb.	„ 30 „	„ „ „	0	3	6
10lb.	„ 50 „	„ „ „	0	6	0
20lb.	„ 100 „	het vat en de maat daarin begr.,	0	12	6
30lb.	„ 150 „	„ „	0	18	0
40lb.	„ 200 „	„ „	1	4	0
50lb.	„ 250 „	„ „	1	8	6
100lb.	„ 500 „	„ „	2	15	0

NB. Allen die deze Compositie gebruiken, zullen gelieven indachtig te zijn, dat, in de aanwijzing tot het gebruik, Engelsche Maten en Gewigten bedoeld worden.

1 Pond Sterling is ongeveer . . . . *f* 12 Ned. Ct.
1 Shilling (het 20ste deel daarvan) . - co. 60 *c.* „
1 Penny (het 12de deel van 1 Shilling) - co. 05 - „
1 Pond Engelsch Gewigt is nagenoeg 5 Ons Nederlandsch.

Orders per Post worden zorgvuldig uitgevoerd.

T. B. veroorlooft zich hierbij te voegen de volgende hoogst voldoende Getuigenissen:

Wilhelminadorp, 5 *december* 1846.

De Ondergeteekende, in Junij jl. circa vijfhonderd Lammeren met de **Schaap-indoopings-Compositie** van den Heer ***Thos. Bigg,*** te Londen, hebbende doen wasschen, verklaart gaarne, ten verzoeke van voornoemden Heer, dat de Schaapluizen geheel zijn verdwenen en de groei der Lammeren daardoor kennelijk is bevorderd.

I. G. J. v. D. BOSCH.

Den Heere *A. S. Preston*, te Rotterdam.

's Gravenhage den 1 *december* 1846.

De Ondergeteekende heeft de **Indoopings-Compositie** van den Heer ***Thomas Bigg,*** te Londen, op de wijze zoo als de toepassing is voorgeschreven, gebezigd op **60** Lammeren, welke langs de Zeekust onder de gemeente Wassenaar gehouden worden, en welke deerlijk door Teeken werden gekweld, zoodanig dat vele Lammeren achterlijk bleven, en hij heeft hiervan gehad de beste uitkomst, zoodanig dat hij gezegd middel bij voortduring zal blijven gebruiken en hetzelve alle aanbeveling waardig keurt. W. K. VAN GENNEP.

Den Wel Edelen Heer *A. S. Preston*,
Commissionair en Expediteur, te Rotterdam.

NB. Daar, alwaar geen „Indoopings-Toestel" zich bevindt, kunnen twee gewone Tobben met volkomene veiligheid gebruikt worden, mits men zorg drage, dezelve, na het gebruik, goed uit te broeijen en behoorlijk te reinigen.

Agenten:

Rotterdam, de Heer *A. S. Preston*, Commiss.r en Exp.r
Haarlem, de Heer *D. Klinkert*, Droogist en Chimist.
Onderdendam, prov. Groningen, de Heer *A. van der Veen*, Logementhouder en Schilder.
Amsterdam, de Heer *P. Leendertz*, Apotheker en Chemist, n.° 45, Leydschestraat.
Arnhem, de Heer *Frederik Romeyn*, Fz., Apotheker.
Heerenveen, de Heer *S. H. Taconis*.
Leeuwarden, de Heeren *Fonger de Haan & Zoon.*
Assen, de Heeren *H. & D. Vos & Co.*
Meppel, de Heer *J. de Vries*, Jr.
Deventer, de Heer *J. de Visser*.
Ridderkerk, de Heer *Pieter Karseboom*, Timmerman.
In de Zijpe, de Heer *H. A. de Wit.*
Maastricht, de Heer *V. A. Kemmerling*, Koopman.
Sneek, prov. Vriesland, de Heer *H. van der Veer.*
Eijerland op Texel, de Heer *H. Praven.*
Tilburg, de Heeren *A. M. de Haas & Zoon*, Commissionairs in Wol.

*** In een Fatsoenlijk Gezin, uit den Fatsoenlijken Stand dezer Stad, wordt tegen primo November verlangd eene **KINDERMEID** of **BONNE**, niet beneden de 25 jaren, van de Protestantsche Godsdienst, welke door vroegere ondervinding geschikt en bekwaam is om zich met de **Verzorging van Kinderen** van verschillenden leeftijd te belasten; verder wordt verlangd dat zij met de **Wasch** kan omgaan en ook bedreven is in het **Naaijen,** enz.; het Loon zal geëvenredigd zijn aan de Bekwaamheden. Adres bij den Boekhandelaar *C. D. CUPÉRUS*, op de Noordblaak alhier. Brieven *franco.*

*** TE HUUR,

tegen primo November of eerder, een Net en Zuiver **BOVENHUIS**, aan den Boerensteiger, bevattende Twee groote **Voor-** en **Eéne Achterkamer,** allen geplafonneerd, geverwd en behangen, groote **Keuken,** ruimen **Droogzolder** en verdere **Accommoditeiten,** voor *f* 200 's jaars; benevens een Rojaal modern **BOVENHUIS** in den Oppert, bestaande uit Drie fraaije **Voor-** en Twee **Binnenvertrekken,** waarvan één met **Suite,** voorts **Meiden-** en **Provisiekamer,** groote **Keuken** met Regenpomp, **Droog-** en **Turfzolder,** grooten **Kelder** en verdere **Accommoditeiten.** Te bevragen bij *J. E. SEEPERS*, op de Glashaven alhier.

*** *UIT DE HAND TE KOOP of TE HUUR* een **HUIS**, waarin de ***Broodbakkers-Affaire*** sedert vele jaren met goed succes is uitgeoefend en nog wordt gecontinueerd, staande binnen het dorp van Bodegraven, met de **Broodbakkers-Gereedschappen** en **Winkelgoederen** daarbij behoorende; aan te vaarden met primo November aanstaande of vroeger. Te bevragen bij den Notaris *SAMSOM*, te Koudekerk. Brieven *portvrij.*

*** *TE HUUR*, tegen November of Mei eerstkomende, *voor een Stil Huisgezin*, een zeer Net en van alle Gemakken voorzien **BOVENHUIS**, hebbende Voor en Achter een Vrolijk Uitzigt. Adres in het Hang, wijk **4**, n.° 7, het vijfde Huis van de Markt.

*** Het **WINKELHUIS, BOVENHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Hoogstraat, op den hoek der Korte-Hoofdsteeg, wijk **I**, n.° 427, nieuw wijk 9, n.° 520, te Rotterdam, hetwelk laatstleden Woensdag door den Notaris *DALEN*, in het Locaal der Notarissen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, is geveild, zal op MORGEN den 4 Augustus 1847, des namiddags ten 4 ure, door voornoemden Notaris, ter zelfder plaatse, worden afgeslagen.

*** Het **PAND**, bestaande in twee WOONHUIZEN, TUIN, MOESLAND, BLEEKVELD en SCHUUR, staande en gelegen op Stads Grond, aan den ingang van de Raampoortlaan te Rotterdam, hetwelk op Woensdag den 28 Julij 1847, in het Locaal der Notarissen, aan de Gelderschekade aldaar, door den Notaris *JAN ABRAM JONGENEEL*, is geveild geworden, zal op MORGEN, Woensdag, des namiddags ten 4 ure, ter zelfder plaatse, door voornoemden Notaris, worden afgeslagen.

*** De **PLAATS**, genaamd ***FRASCATI***, aan de Kruiskade, wijk **15**, n.° 56, als mede de **PANDEN** aan den Mosselstrap, wijk **11**, n.° 18, in de Lange Pannekoekstraat, wijk **9**, n.° 157, en in de Prinsenstraat, wijk **9**, n.° 277, allen te Rotterdam, dewelke op Donderdag laatstleden door den Notaris *VAN DER HOOP*, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade binnen dezelve Stad, zijn geveild, zullen aldaar op Donderdag den 5 Augustus 1847, des namiddags ten 4 ure, worden afgeslagen.

*** De **ONROERENDE GOEDEREN**, zijnde N.° 1, een alleraangenaamst gesitueerd BUITENVERBLIJF, N.° 2, eene hechte, sterke BOUWMANSWONING en verdere GETIMMERTEN, en N.s 3, 4 en 5, Drie Partijen uitmuntend **WEILAND**, alles gelegen en staande aan de oostzijde van de Schiekade, voorbij de Heul, in den Bergpolder, in de gemeente Hillegersberg, dewelke op Vrijdag den 30 Julij laatstleden door den Notaris *VAN DER HOOP*, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, zijn geveild, zullen aldaar op Vrijdag den 6 Augustus aanstaande, des middags ten 12 ure, eerst separaat en daarna in combinatie, worden afgeslagen.

*** LET WEL.

Op MORGEN den 4 dezer zal, op de Wekelijksche Verkooping, aan de **Vlasmarkt**, verkocht worden

eene Partij MUURVERW,

afkomstig van de liquidatie der ontbonden Firma ***R. H. van Someren & Co.***

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *DALEN en LAMBERT*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van derzelver Principalen, zijn van meening om op MORGEN den 4 Augustus 1847, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal der Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, publiek te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een hecht, sterk **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen in den Leeregang, uitkomende aan de zuidzijde van den Schiedamschendijk, te Rotterdam, wijk C, n.° 556 A, nieuw wijk 3, n.° 610, Kadaster sectie H, n.° 978. Aangeslagen in de Grondlasten op *f* 5. 14, en Verhuurd per week voor *f* 41. 60 's jaars.

N.° 2. Eene **ACTIE** in de ***Zee-*** en ***Brand-Assurantie-Societeit,*** opgerigt te Rotterdam in den jare 1817, onder directie van den Heer **J. Ketelaar,** groot ***f* 5000** Kapitaal, doch waarop slechts is gefourneerd 5 pCt. of ***f* 250.**

N.° 3. Eene **ACTIE** in de ***Algemeene Zee-*** en ***Brand-Verzekering-Maatschappij,*** opgerigt te Rotterdam in den jare 1835, onder directie van de Heeren **J. Tromp** en **A. Offers,** groot in Kapitaal ***f* 5000,** doch waarop slechts is gefourneerd **10** pCt. of ***f* 500.**

N.s 4 en 5. Twee **ACTIEN** in de ***Maatschappij van Zee- en Brand-Assurantie,*** te Rotterdam opgerigt in den jare 1838, onder directie van den Heer **S. van der Crab,** ieder groot ***f* 5000** Kapitaal, doch waarop slechts is gefourneerd **10** pCt. of ***f* 500.**

N.° 6. Eene **ACTIE** in de ***Verzekering-Maatschappij* Amicitia,** opgerigt te Rotterdam in den jare 1846, onder directie van den Heer **J. C. Bernelot Moens,** groot ***f* 5000** Kapitaal, doch waarop slechts is gefourneerd **20** pCt. of ***f* 1000.** En

N.° 7. Eene **ACTIE** in de ***Sleephelling-Societeit*** te Rotterdam, opgerigt in den jare 1840, onder directie van den Heer **T. W. Versluys,** groot ***f* 1500,** vol gefourneerd.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van de voornoemde Notarissen, aan de Zuidblaak te Rotterdam, en kan het te veilen Pand nog HEDEN en MORGEN worden bezigtigd.

*** OPENBARE VERPACHTING.

Men is van meening, ten overstaan van den Notaris *VAN DER HOOP*, residerende te Rotterdam, op Dingsdag den 10 Augustus 1847, des voormiddags ten 11 ure, in de *Stads-Herberg* van den Heer *Leygraaff*, nabij het Katendrechtscheveer te Rotterdam, in het openbaar te verpachten, **voor den tijd van 7 jaren,** in te gaan den 1 September 1847:

N.° 1. Eene Partij uitmuntend **BOUWLAND** gelegen onder Gijseland, Kadaster sectie **A**, n.° 299, groot **3** Bunders **4** Roeden **90** Ellen.

N.° 2. Eene Partij **DITO LAND**, gelegen onder Rhoon, Kadaster sectie **B**, n.° 469, groot **1** Bunder **45** Roeden **10** Ellen.

Inmiddels zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van den genoemden Notaris.

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

Te *Rotterdam*, bij JAN ARRENBERG & Co.

BIJVOEGSEL, behoorende tot de *Rotterdamsche Courant* van Dingsdag den 3 Augustus 1847, n°. 92.

's GRAVENHAGE den 1 augustus.

Z. M. de Koning is heden namiddag ten half vier ure met een extra-spoortrein van hier naar Amsterdam vertrokken en heeft zich van daar naar Soestdijk begeven.

Z. K. H. prins *Hendrik* is gisteren, vergezeld van zijn adjudant, met den eersten gewonen spoortrein naar Amsterdam vertrokken, om zich van daar naar den wedren te Laren te begeven.

— H. K. H. de Prinses van Oranje heeft den miniatuurschilder *Valois* alhier een fraai gouden cilinder-horlogie vereerd, als blijk van bijzondere tevredenheid over eene door hem in miniatuur vervaardigde kopij, naar het portret van H. K. H., ten voeten uit, door den beroemden *N. de Keyzer* geschilderd.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen een adres van Gedeputeerde Staten van Overijssel, die de inwilliging der Kamer verzoeken, tot ondersteuning van een ontwerp tot uitvoering van kolonisatie in die provincie, op groote schaal.

Z. Exc. de Minister van Finantien draagt eene wijziging in de wet op de middelen voor. Ten gevolge van de verwerping der wet nopens de rogge, wordt de oorspronkelijke raming hersteld.

Daarna zijn de algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten hervat, en bepaaldelijk over hoofdstuk II.

De heeren *Verwey Méjan*, *Uytwerf Sterling*, *van Heemstra*, *Gevers*, *van Dam van Isselt*, *Anemaet*, *Storm*, *Schooneveld*, *Luzac*, *de Man*, *van Heloma*, *de Kempenaer*, *Boreel*, *Hoffman*, *van Beeck Vollenhoven*, *Cost Jordens*, *van Haersolte* en *Nap* vereenigen zich met hetgene in de verslagen, of door de drie redenaars op den vorigen dag, tegen de begrootingswetten is in het midden gebragt. De meesten hunner koesterden geen vertrouwen in den gang des Bestuurs, en vonden in deszelfs handelingen geen genoegzame eenheid; volgens hen had er niet alleen stilstand, maar achteruitgang plaats.

De heer *van Nagell* ziet er, daarentegen, groot bezwaar in om, door een afkeurend votum, mede te werken tot voldoening aan wenschen, die in geenen deele met zijn gevoelen strooken. Hij vreest dat uit eene verwerping schokken zouden kunnen ontstaan, die hij in het algemeen belang niet wenschelijk oordeelt, en waarover de vijanden van orde en rust in de maatschappij zich slechts zouden verheugen. Hij vertrouwt dat de Regering in de tegenwoordige beraadslagingen eene waarschuwing vinden zal, om vele gewenschte en noodzakelijke verbeteringen tot stand te brengen, die sedert lang te gemoet gezien worden.

De heer *van Rijckevorsel* acht zich, even als vorige sprekers, verpligt de begrooting af te keuren. Niet om het groote cijfer, want hij gelooft niet dat dit, immers naar de tegenwoordige inrigting der staatshuishouding, nog voor aanzienlijke vermindering vatbaar is. Ook niet omdat hij nu reeds dadelijk een geheel nieuw belastingstelsel wenschen zou. Maar omdat hij niet gelooft dat door de Regering alles gedaan is wat zij doen kon en moest tot bevordering van de materiële welvaart des Lands; omdat er, naar zijne meening, gebrek aan veerkracht bij het Bewind bestaat, enz.

De heer *van Goltstein* is mede van oordeel dat de begrooting niet kan worden aangenomen. Buiten het reeds door anderen gezegde, vindt hij bezwaren in de uitlegging, door het Bewind aan art. 6, 57 en 59 der Grondwet gegeven. Een hoofdgebrek bestaat, zijns inziens, in het aangenomen stelsel van verdediging des Lands.

De heer *Faber van Riemsdijk*, die tot de Commissie van rapporteurs behoort, en alzoo tot het opmaken van de verslagen medegewerkt heeft, acht zich verpligt ook zijn gevoelen te ontwikkelen. De indruk, dien de beschouwing der begrooting op hem en anderen gemaakt heeft, was over het algemeen zoo ongunstig niet. Hij vestigde, onderanderen, een blik op de bestaande hoop, dat de uitgaven door de inkomsten zullen worden bestreden. Men moest de vele verbeteringen, gedurende het afloopend tweejarig tijdvak tot stand gebragt, niet uit het oog verliezen. Alles kan niet op eens plaats hebben. De bezwaren, tegen de geheele begrooting gemaakt, komen hem niet van voldoenden aard voor om die geheel af te stemmen. Hij deelt de aanmerkingen over den gang des Bestuurs in geenen deele. De klagten over te weinige besparing gaan van geene aanwijzing vergezeld, op welke takken er dan toch nog vele bezuiniging gemaakt kan worden. Met de verandering van het belastingstelsel moet men voorzigtig te werk gaan. Ten slotte bestrijdt de spreker de meening, dat er grond tot uitstel van de behandeling der begrooting zou bestaan. Eene verschuiving kan slechts nadeelen te weeg brengen. Bloote beloften baten niet, en op het einde des jaars zal er geen tijd meer zijn om alles behoorlijk te behandelen.

Tusschen den heer *van Dam van Isselt* en den heer *Faber van Riemsdijk* ontstaat eene woordenwisseling, naar aanleiding van sommige in de redevoering van dezen laatste gebezigde uitdrukkingen.

Z. Exc. de Minister van Finantien erlangt thans het woord, ter verdediging van de voordragt. Z. Exc. begint met op te merken, dat de eerste spreker van gisteren gewaagd had van eenen gewigtigen strijd, die thans begonnen was, en voor welken hij zeide dat het scheen of men zich voorbereidde. Die spreker had zich tevens de steller van het voorloopig, zoowel als van het algemeen verslag verklaard. Z. Exc. zegt, dat noch de Regering, noch de Vertegenwoordiging zulks zouden verlangen te beschouwen als het manifest van eene strijdende partij, maar dat zulks behoort te zijn de uitdrukking van beschouwingen, in de Afdeelingen geuit. Ware dit het geval niet, men zou zich aan het gevaar blootstellen, dat, tegen den wil van de Kamer, door de tusschenkomst van vijf, of liever van drie leden, — want de meerderheid kan het rapport vaststellen, — een ernstig en voor het gemeen overleg evenzeer als voor het algemeen belang gevaarlijk misverstand zou kunnen oprijzen.

Z. Exc. vat het woord op met een ander doel, en door eenen anderen geest bezield. — De Staat heeft noodzakelijke uitgaven, waarin moet worden voorzien; de Regering des Konings maakt, volgens de Grondwet, den Staat daarvan op, en draagt de ontwerpen van wet daartoe betrekkelijk aan den anderen tak der Wetgevende Magt voor. Die Regering vraagt deze gelden niet voor zich; maar zij vraagt eene regeling daarvan, bij de wetten, in het belang van den Staat; immers zou, zonder zoodanige wetten, het werktuig van den Staat stil moeten staan; de renten van de staatsschuld zouden onbetaald blijven; in het onderhoud des legers en in al de andere uitgaven zou niet kunnen worden voorzien. Oudtijds, toen een Vorst eene willekeurig door hem bepaalde som van de Staten des Lands vroeg, toen kon die som ook even willekeurig geweigerd worden; doch waar een grondwettig Vorst de behoeften van den Staat open legt, waar hij de vaststelling hiervan bij de wet vraagt, daar kan de hoegrootheid der behoeften ter toetse worden gebragt, maar willekeurige weigering, neen, die kan daar geene plaats grijpen, of men zou de Grondwet schenden.

Juist daarom hebben 's Konings Ministers eene raadgevende stem in deze Vergadering, opdat zij de gronden van de voorstellen des Konings zouden ontwikkelen en de bedenkingen oplossen, welke met de voorstellen in verband staan; — maar strijd kunnen zij daar niet voeren. Die alleen strijd op het oog mogten hebben, mogen wenschen die zucht te koelen, doch de Regering laat zich in geene deele daardoor van haar gebied brengen; zij komt niet om te strijden, maar om, in het belang des Staats, te helpen onderzoeken of de verschillende begrootingen van uitgaven in het belang van den Staat behooren te worden ingewilligd.

Merkwaardige overeenstemming tusschen deze beschouwing der zaak bestaat er met de redenen, bijgebragt door een vroeger lid dezer Vergadering, den hoogleeraar *Thorbecke*, bij de beraadslagingen over de begrootingswetten in 1845.

De Regering, zegt Zijne Exc., laat het aan ieders gevoelen over, om te beslissen, of hij overeenkomstig eed en pligt handelt, indien hij de verschillende hoofdstukken der begrooting afstemt om redenen, niet uit die begrooting zelve geput. Welke de gevolgen zouden zijn van eene onverhoopte afstemming, op zoodanige gronden, heeft Zijne Exc. hier noch te onderzoeken, noch te doen gevoelen; maar indien hij dit aan ieders geweten moet overlaten, zoo heeft hij vast besloten, door zijne ontwikkelingen geene discussie te bevorderen, waarvan het onderwerp door hem aan de zaak vreemd wordt beschouwd. Onbeantwoord zal hij dus laten al wat hij gelegenheid van dit hoofdstuk omtrent het beheer van zijne verschillende ambtgenooten is gezegd geworden; zij zelven zullen bij de behandeling van het hoofdstuk van hun ministerie zeggen wat zij oorbaar achten. Zoo handelen, zegt Zijne Exc., is voegzaam; maar bovendien is het ook grondwettig, want bij ons bestaat geen ministerie. De Koning regeert door middel van verschillende Ministers, die ieder voor zijne daden verantwoordelijk is. Immers, de in 1840 gewijzigde Grondwet heeft juist daarom, op het aanzoek van deze zelfde Vergadering, waarvan eenige sprekers dit vroeger zoo vaak verlangd hadden, bepaald, dat de staatsuitgaven niet bij éene wet zouden worden vastgesteld, maar dat ieder hoofdstuk aan een afzonderlijk onderzoek onderworpen zou worden.

Z. Exc. geeft toe, dat er eenige beschouwingen kunnen zijn, die op al de hoofdstukken gelijken invloed hebben, en deze kunnen gevoegelijk te zamen behandeld worden.

De leden, zegt Zijne Exc., die zoodanige algemeene bedenkingen hebben, zijn van oordeel geweest, die niet voor te brengen bij gelegenheid van het eerste hoofdstuk. Zijne Exc. prijst hunne kieschheid; hij zal niet onderzoeken, in hoe verre zij consequent handelen, en wil gaarne daaraan, en niet aan eenige parlementaire taktiek, dit nieuwe plan van veldtogt, vroeger door velen van hen niet gevolgd, toeschrijven. En kunnen er algemeene beschouwingen worden ingebragt, er heeft toch geene stemming over het algemeen plaats.

Onder de algemeene beschouwingen, die thans zijn gemaakt, brengt Zijne Exc.:

Vooreerst, de wederlegging van hetgene bij de aanbieding der begrooting omtrent den materiëlen toestand van het Land is gezegd. Hier spreken daadzaken, cijfers. De steller van het algemeen verslag heeft, zoowel in dat verslag als in zijne gehouden rede, daartegen de strijdknods gezwaaid; doch hij schijnt niet ten doel gehad te hebben, daarmede te treffen; hij is niet ter zake toegetreden.

Of zal het eene redenering tegen de bijgebragte cijfers moeten heeten, wanneer men zegt, dat ja, de aanvoeren van onzen handel zijn vermeerderd en de scheepvaart meer uitgebreid is, maar dat de winsten door de concurrentie minder groot zijn dan in de vroegere jaren van welvaart? Zijne Exc. antwoordt daarop, dat de vergelijking gemaakt wordt met de latere jaren, toen de concurrentie reeds de winsten had verminderd. In andere Landen berekent men de welvaart naar dezelfde bronnen van welke Z. Exc. de *données* heeft gegeven. Welke de winsten zijn, die genoten worden, kan men toch niet berekenen. Bij de reeds gegeven cijfers zal Zijne Exc. er nog eenige anderen voegen.

Behalve de vaartuigen tot de verschillende takken van visscherij gebezigd, was onze handelvloot zamengesteld

in 1830	uit 1212	schepen,	metende	79,775 lasten,			
» 1835	» 1338	»	»	98,342	»	23	pCt. meer,
» 1840	» 1628	»	»	153,133	»	55	» »
» 1845	» 1869	»	»	185,186	»	20½	» »
» 1846	» 1936	»	»	189,774	»		

Dus sedert 1830 verreweg meer dan verdubbeld, en altijd klimmende. Het getal der sedert 1830 ingeklaarde schepen levert eene even gunstige uitkomst op.

In 1830 (onder welk jaar mede begrepen zijn de in de voormalige Zuidelijke Provinciën ingeklaarde schepen), beliep het getal ingeklaarde, geladen schepen 5688, metende 691,171 tonnen; in 1835 5121, met 654,035 tonnen, dat is ruim 5½ per cent minder.

In 1840	5869 schepen,	met.	892,843 tonnen,	zijnde ruim	36	pCt.	meer,
» 1845	6215	»	» 912,906	» »	2	»	»
» 1846	7552	»	» 1.151,243	» »	26	»	»

Dus nagenoeg het dubbel getal lasten van dat hetwelk het vereenigd Rijk in 1830 bezat.

Ook de aanvoer naar den Duitschen Rijn is aanmerkelijk geklommen. Zoo zijn er den Rijn opgevoerd in:

	centenaars.		lasten.			
1832,	1,754,803,	zijnde ruim	43.870,			
1835,	1,856,722,	» »	46.418,	circa 6	per cent	meer,
1840,	2,556,296,	» »	63,907,	ruim 37½	» »	»
1845,	3.087,349,	» »	77,183,	» 20½	» »	»
1846,	5,898,511,	» »	147,463,	» 91	» »	»

In het laatstgemelde jaar zijn er dus meer dan 100,000 lasten meer den Rijn opgevoerd dan in 1832.

Toen Z. Exc. onlangs het Land doorreisde, ontwaarde hij overal sporen van welvaart, en zag hij met genoegen hoezeer men zich schier overal met bouwen bezig hield. Na al hetgene hij echter in de laatste dagen gehoord heeft, zou hij moeten gelooven dat hij zich in die opgevatte meening heeft bedrogen, en dat zulks geen bewijs van welvaart oplevert. Ten aanzien der landverhuizingen, welke men als een blijk van achteruitgang heeft opgegeven, herinnert Z. Exc. dat zij in de 17de eeuw, zoowel bij ons als in Engeland, en tegenwoordig nog in Engeland, Duitschland en Zwitserland, op eene ruime schaal plaats hebben. Bijzonder moet hij op Engeland wijzen. Dat land wordt steeds afgeschetst als het land van rijkdom, overvloed en welvaart. Juist dáár is het getal landverhuizers zeer aanzienlijk. Men ziet hen in dat Rijk zelfs met blijdschap vertrekken. In ons Vaderland, dat wel klein, doch waar men steeds zeer aan den geboortegrond gehecht is, staart men daarentegen die landgenooten met weemoed na, omdat men het er voor houdt dat zij elders niet zoo gelukkig zijn zullen. Maar hoe dit ook moge wezen, zeker is het, dat die landverhuizingen niet beschouwd kunnen worden als het gevolg van gemis van welvaart.

Uit dit alles blijkt, naar Z. Exc. meent, dat hij bij de aanbieding der begrooting nopens den toestand des Vaderlands niet te veel gezegd heeft. Dat neemt echter niet weg, dat de Regering niet erkennen zou, dat de lasten drukkend zijn, en dat er volstrekt geen denkbeeld behoort te bestaan om ze te verhoogen. Zij geeft het ook volkomen toe, dat eene wijze spaarzaamheid steeds hoogst raadzaam blijft. Er kan daaromtrent geen verschil bestaan. Men is het derhalve in de hoofdzaak eens; doch men schijnt uit een te loopen in de wijze van toepassing der als waar erkende stellingen. Z. Exc. vraagt voorts, waar de bewijzen zijn, dat de Regering die noodzakelijke spaarzaamheid niet in het oog zou houden? Die bewijzen zijn gevraagd, doch niet geleverd. Het is niet te veronderstellen, dat men zich slechts tot het te kennen geven van algemeene wenschen zou willen bepalen; en daarom noodigt Z. Exc. de leden uit, om bij de behandeling der hoofdstukken aan te toonen, waar het der Regering toch aan spaarzaamheid zou ontbreken.

Hij kon er uit naam zijner ambtgenooten bijvoegen, dat al de Ministers het volkomen eens zijn, dat er zoo veel mogelijk moet worden bezuinigd, maar zij kunnen niet toegeven, dat zulks op dit oogenblik nog veel verder zou kunnen worden uitgestrekt.

Door een der sprekers is gewezen op het voorbeeld van Engeland. Het is eene waarheid, dat men aldaar verschillende belastingen heeft afgeschaft; maar het is even waar, dat aldaar eene nieuwe belasting op de inkomsten is gelegd, die vijf millioen ponden sterling opbrengt. Men heeft derhalve 96 millioen guldens belastingen afgeschaft, doch men heeft 60 millioen weder ingevoerd. Het verschil bedraagt dus 36 millioenen. Wanneer men nu nagaat, dat de bevolking van Engeland, in verhouding tot de onze, berekend wordt te staan als 10 tot 1, en in dezelfde verhouding staan ook de belastingen — dan hadden wij *f* 3,600,000 moeten bezuinigen. En wat hebben wij nu gedaan? Heeft men hier stil gezeten? Volstrekt niet. Wij hebben in de laatste jaren over de zes millioenen bezuinigd, waaronder wel is waar zich bevindt hetgene door de rentevermindering bespaard is geworden, doch dit is evenzeer het geval in Engeland geweest. Die bezuiniging, in aanmerking genomen de veel grootere bevolking van Engeland, levert het gevolg op, dat wij de vergelijking met het voorgevallene in Engeland zeer goed kunnen volhouden. Z. Exc. meent er dit nog te moeten bijvoegen, dat een voormalig lid der Kamer, om het door hem beoogde ideaal te verwezenlijken, eene geheele omwenteling van het Staatsbestuur verlangde, om zes millioenen 's jaarlijks te besparen. En nu heeft men, zonder omwenteling, meer dan dat bedrag bezuinigd.

Z. Exc. geeft het volkomen toe, dat, zonder begin van amortisatie van schuld, onze finantiële toestand altijd ernstig blijft. Maar hij meent te moeten vragen, of al het aangevoerde grond oplevert om met elkander te twisten, dan wel om voort te gaan, de handen in een te slaan, om dat gewenschte doel te bereiken. Met gerustheid meent hij te mogen wijzen op het tijdstip van 1840. Men moet zich herinneren, wat er sedert dien tijd tot herstel der finantien is gedaan. Men mag met vertrouwen vragen, of men sedert dien tijd niet aanmerkelijk is vooruitgegaan. Men mag vragen of men na 1843 nog met te korten te worstelen heeft gehad.

Hierna gaat Z. Exc. over tot de behandeling van eene andere soort van algemeene beschouwingen, welke maar met een gedeelte der begrooting in verband staan, en die in het breede door den laatsten spreker van gisteren zijn uiteengezet. Die spreker heeft aangemerkt dat zijne bezwaren betrekking hadden tot de begrooting zelve, tot het finantieel beheer, tot de staatsrekening en tot het uitvoerig verslag van het gebruik der geldmiddelen. Die bezwaren zouden hem noopen al de hoofdstukken, ook dat waarvan thans sprake is, af te stemmen. Zijne Exc. mag niet ontveinzen dat het hem bevreemdt, dat

van die gewigtige bezwaren in het voorloopig verslag der Kamer niet derwijze gesproken wordt om daaruit een grond tot afstemming der geheele begrooting te putten. Integendeel erkent men toch in § 13 van dat verslag, dat de vorm en inrigting der begrooting „ vele verbeteringen hebben ondergaan." Z. Exc. gelooft dan ook niet dat het geheel juist is, om uit hoofde van die redenen, al waren zij gegrond, de geheele begrooting af te stemmen. Immers noch op het tweede hoofdstuk, noch op dat van buitenlandsche zaken, zijn de door hem gemaakte redeneringen van eenige toepassing. Hij meent dit echter in het midden te moeten laten. Evenzeer laat hij zwijgen het gevoel, dat die redevoering heeft moeten te weeg brengen bij hem, die tegenwoordig aan het hoofd van het departement van finantien staat. Hij houdt zich overtuigd, dat de leden der Kamer, zoowel zij die de maatregelen der Regering ondersteund hebben, als zij die in der tijd gemeend hebben die te moeten bestrijden; dat zij, die in vroegere dagen, het zij zij reeds in de Vergadering zitting hadden, het zij degenen die zich daar buiten bevonden en die met 's Lands finantien in derzelver bijzonderheden bekend zijn geweest, en die deze thans kenden, dat zij die alles hebben gadegeslagen wat in de afgeloopen vier jaren is verrigt; dat zij allen het gevoel zouden moeten billijken, dat bij hem, Minister, bij het aanhooren der rede werd opgemerkt, doch waaraan hij meent dat het hem niet geoorloofd is lucht te geven. Hij zal er alleen dit van zeggen, dat hij, indien zijn geëerbiedigde en beminde Koning hem den last van de schouders wilde nemen, en dien toevertrouwen aan hen, die zoo wel overtuigd schijnen te zijn, dat bij hen de kennis berust van hetgene orde en regelmaat in het finantiëel beheer vorderen, dat hij alsdan als ambteloos burger met genoegen zou zien, hoe zij, te midden van den storm, het schip van 's Lands finantien moetende besturen, dat schip niet op eene klip zouden doen aanzeilen, terwijl zij het orderboek in het net deden schrijven, of zich bezig hielden de rekening van den scheepshofmeester op te tellen.

Doch hij zal dien geachten spreker op den voet volgen, en al zijne beschouwingen ter toetse brengen. In de eerste plaats betoogde de spreker dat niet alle Rijksuitgaven op de begrooting voorkwamen, dat derhalve de begrooting niet het juiste cijfer aanwees, en dat zij mitsdien onvolledig was. Zijne Exc. antwoordt dat tot dus verre steeds het stelsel is volgehouden dat er geene uitgaven mogen plaats hebben buiten de wet. Dat stelsel wordt door de Regering geheel beaamd. Maar geheel iets anders is het, dat alle uitgaven op de begrooting zouden moeten voorkomen, en dat anders in strijd met de Grondwet zou worden gehandeld. Dat stelsel steunt ook niet op de Grondwet. Art. 122, waarop men zich beroept, komt voor in de 6de afdeeling van het 3de hoofdstuk. Die afdeeling handelt niet over de uitgaven van het Rijk, maar over de begrooting der uitgaven van het Rijk, dat is de algemeene begrooting, waarop de gewone jaarlijksche uitgaven van den Staat voorkomen. Onder de woorden: *de begrooting van de uitgaven van het Rijk* kunnen niet begrepen worden *al* de uitgaven. Het woord *al* is dan ook niet in art. 122 gebezigd. Dat dit de ware bedoeling is, kan uit art. 123 blijken. Er worden hier slechts bedoeld de gewone uitgaven. Het zijn die welke voor den tijd van twee jaren worden vastgesteld, en een jaar te voren moet die begrooting van de gewone Staatsuitgaven ingediend zijn. Die bepalingen zijn alzoo niet van toepassing op tusschentijds noodzakelijk bevondene of op bijzondere uitgaven. Dat dit inderdaad de bedoeling is, blijkt verder uit art. 125 der Grondwet, volgens hetwelk de begrooting alleen bestaat uit de uitgaven van ieder departement van algemeen bestuur. Dat er uitgaven kunnen zijn buiten de algemeene begrooting, hiervan levert art. 223 der Grondwet een bewijs op. De uitgaven voor de groote communicatien van het Rijk geschieden, volgens dat artikel, ook uit bepaalde ontvangsten, in dat artikel opgesomd. Dat de begrooting niet *al* de uitgaven des Rijks bevat, is nooit anders begrepen. Sedert nu 32 jaren heeft er geene andere uitlegging en opvatting van die bepaling bestaan. Aan die legale interpretatie heeft Zijne Exc. veel. Hoe vele wetten zijn er niet gedurende al dien tijd en zelfs nog onlangs uitgevaardigd, waarbij uitgaven bevolen zijn van eenen bijzonderen aard, die niet op de Staatsbegrooting zijn gebragt. Dit komt dan ook volmaakt overeen met de bestaande wet, houdende instructie voor de Algemeene Rekenkamer. Art. 23 spreekt van de hoofdstukken der algemeene begrooting van Staatsuitgaven. Art. 32 verbiedt aan de Rekenkamer eenige verevening tot stand te brengen, of eenige uitgave te lijden, die niet op de begrootingswetten, of andere *daarmede gelijk staande wetten*, gegrond is. Daarmede moet men in verband brengen art. 26, 1ste lid, dier wet, als mede art. 38, laatste lid, waarin van bijzondere Rijksfondsen gesproken wordt, en op bijzondere wetten daarvoor gedoeld wordt. Zijne Exc. beroept zich, tot ondersteuning van zijn gevoelen, op al de begrootingen, die tot hiertoe op dien voet zijn goedgekeurd, als mede op al de wetten, ten getale van 15, waarbij sedert 1843 fondsen daargesteld of geregeld zijn. De Vergadering heeft zich met al die wetten vereenigd, zelfs met die van den 30 mei van dit jaar. Indien het nu eene waarheid ware, dat er geene uitgave kon plaats hebben, die niet op de begrooting voorkwam, waarom zou men dan al die wetten hebben ingewilligd? Er is zelfs nog meer. Aan hoe vele dier wetten heeft de spreker, dien hij beantwoordt, zijne goedkeurende stem niet geschonken? Heeft Z. Ed. M. zijne goedkeuring niet gehecht aan een aantal hoofdstukken der loopende begrooting, en aan de later voorgestelde verhoogingen daarvan? Heeft hij niet voor al de fondsen gestemd, op twee na, die na 1 januarij 1844 opgerigt of geregeld zijn? Ook aan de wet van 30 mei jl., nopens het fonds voor de proces-kosten, gaf hij zijne stem; ook toen stond hij derhalve het stelsel voor, dat er uitgaven konden plaats hebben buiten de begrooting. Is er dan eene grootere verwarring van denkbeelden mogelijk dan dat hetgene voor nog weinig tijd, naar zijne meening, kon geschieden, thans niet meer zou mogen plaats hebben? Tot bewijs dat niet alle uitgaven op de begrooting voorkomen, heeft de spreker bijgebragt de akademie van Delft, die van Medemblik en van Breda. Zijne Exc. meent, dat, indien het bewezen ware, dat daarvoor uitgaven wierden gedaan, die ten laste van het Rijk zouden moeten komen, zulks den spreker een grond kon opleveren, om die hoofdstukken af te stemmen, waarop die uitgaven zouden dienen gebragt te worden, maar dat dit geen voldoend motief kan zijn om eene geheele begrooting te verwerpen, en alzoo ook hoofdstukken die daarmede niet in de minste betrekking staan.

Z. Exc. de Minister van Finantien zegt wijders, dat de spreker, dien hij beantwoordt, zich ten tweede heeft beklaagd over het niet inleveren van speciale begrootingen van de fondsen, en over het weinige licht, dat er nopens die fondsen anders dan uit de kasrekening zou bestaan. Z. Exc. meent, dat een lid van de Tweede Kamer dan toch waarlijk wel moet weten, hoe vele fondsen er gedurende de laatste jaren opgeheven en geregeld zijn, en dat, indien men het Staatsblad van 1843—1847 slechts openslaat, men niet meer zal kunnen volhouden dat er nopens de fondsen geene wetten zouden bestaan. Indien het beweren des sprekers gegrond ware, dat alle uitgaven op de begrooting dienden voor te komen, dan is het onbegrijpelijk waarom Z. Ed. Mog. afzonderlijke wetten voor de fondsen vordert. Z. Exc. doet opmerken, dat de begrooting, die aanhangig is, die is van de algemeene staatsuitgaven, terwijl de begrootingen van de fondsen afzonderlijk op wetten steunen. Indien de spreker die wijze van handelen niet goedkeurt, dan zou zulks in strijd zijn met al hetgene hij vroeger verlangd en gezegd heeft. De aanmerkingen nopens de onvoorziene uitgaven zal Zijne Exc. bij de behandeling van dat hoofdstuk beantwoorden. Reeds bij de vorige begrooting heeft Z. Exc. zijne beschouwingen deswege medegedeeld. Hij houdt het alsnog voor nadeelig, dat de tot dat einde uitgetrokken som over al de hoofdstukken zou worden verdeeld. Z. Exc. hoopt dat de spreker niets heeft verzwegen. Het zal hem ten minste aangenaam zijn dat, indien er eenige verkeerdheid in het beheer der finantien mogt zijn ingeslopen, men dit openbare, en het zal alsdan zijn pligt zijn die uit den weg te ruimen. Wat moet men echter buiten de vergadering zeggen, wanneer men over die verkeerdheden in 's Rijks finantiëel beheer hoort spreken? Men zal dan gewis aan groote misbruiken denken; men zal groote verwarring veronderstellen; denken dat er geene of slechte boeken worden gehouden; en nogtans is van dit alles niets door den spreker beweerd, veel min bewezen kunnen worden. Het was hem dan ook aangenaam dat die spreker moest erkennen, dat, hoe verkeerd, zijns inziens, de zaken ook waren ingerigt, zulks niet aan het hoofd des departements te wijten was. Het zou den Minister echter hoogst aangenaam geweest zijn, indien de spreker duidelijk had aangetoond, waarin dan toch die groote verkeerdheden in het finantiëel beheer hebben bestaan. Reeds in het begin der beraadslagingen heeft Zijne Exc. geruststellende mededeelingen gedaan nopens de af- en overschrijvingen, waarover in de verslagen geklaagd wordt. Ieder zijner ambtgenooten is bereid om deswege verdere inlichtingen te geven. Hij houdt het voor eene onmogelijkheid, om het bestuur te voeren zonder zoodanige overschrijving. Door den spreker werd ook mededeeling gewenscht van, zoo hij het noemde, eene meer volledige kas-rekening, welke, naar hij meende, nog niet eens gesloten was. Dit is het geval niet. De kasrekening is wel degelijk, ingevolge de wet op de Rekenkamer, aan dat collegie onderworpen, en ook van hetzelve teruggekomen, doch met eene lijst van bedenkingen, die niet minder dan 300 bladzijden beslaan. Die kas-rekening was op zichzelve zeer goed, en wees den werkelijken staat der kas naar waarheid aan. Maar de Rekenkamer wenscht deswege eene andere inrigting, die zeer veel tijd kosten zal. Te dezer gelegenheid heeft men aanmerkingen gemaakt op den langzamen gang der werkzaamheden bij de Algemeene Rekenkamer. Z. Exc. meent, dat die verwijten ongegrond zijn, en hij acht het derhalve pligt, dat ligchaam daartegen te moeten verdedigen. Wel is waar, haar arbeid eischt veel tijd, maar zulks kon der Regering niet worden geweten. De Minister van Finantien heeft op dat collegie niet den minsten invloed. En het zou hoogst onbillijk zijn, indien men uit dien langzamen gang een grond zou willen putten tot afstemming der geheele begrooting.

In de derde plaats is er geklaagd geworden dat tot dus verre nog geene nieuwe wet op de comptabiliteit is aangeboden. Z. Exc. gelooft dat eigenlijk hierin de meeste grond der aangevoerde bezwaren gelegen is. Men heeft dan ook gezegd dat de hoop vervlogen was, die men ontleend had uit eene Koninklijke toezegging, bij de opening van de Zitting, en men heeft daaruit het gevolg getrokken, dat het bestuur in handen is van mannen die den achteruitgang voorstaan. Nooit heeft Z. Exc. eenig stellig uitzigt op de aanbieding dier wet gegeven, nooit deswege eene bepaalde toezegging gedaan. Integendeel herinnert hij zich gezegd te hebben, dat hij te dien aanzien geene bepaalde beloften wilde doen, dat hij zich het aanbieden van zoodanige belangrijke wet niet wilde doen afdwingen, doch dat hij de zaak in ernstige overweging nemen zou. Hij verklaart stellig, dat de zinsnede der Koninklijke aanspraak, waarop men zich beroept, op zoodanige wet niet sloeg, maar op de verevening van den achterstand en de opheffing en regeling van fondsen.

Bij het opmaken van de troonrede was Z. Exc. ongesteld, en hij kon derhalve dan ook niet medewerken tot het geven van eenig uitzigt op iets dat hij niet had toegezegd. De aanmerking van den spreker is te meer te verwonderen, omdat hij had kunnen weten, zoo hij het niet wist, dat het geheel stelsel van comptabiliteit een onderwerp van naauwgezette overweging bij de Regering heeft uitgemaakt; dat men zich werkelijk ten doel gesteld had een wets-ontwerp daaromtrent voor te dragen, doch dat men op bezwaren van grondwettigen aard is afgestuit; dit kon men weten, Z. Exc. gelooft dat men het wist. Bij den veelvuldigen arbeid, dien tot dat einde verrigt werd, en waarvan de bouwstoffen nog voorhanden zijn, moet het hard vallen, dat men op zoodanige wijze en van dien kant deswege werd aangevallen. Van de eene zijde wordt verlangd, dat de Rekenkamer, zoo als men het noemt, geen spaak in het wiel kunne zetten; dat de Ministers op hunne verantwoordelijkheid uitgaven mogen doen, die later door de Rekenkamer moeten onderzocht en verevend worden. Dat is het troonstelsel. Dat stelsel wordt echter van den anderen kant strijdig geoordeeld met onze Grondwet. Z. Exc. heeft getracht de beide gevoelens te vereenigen, doch heeft bij de bewerking spoedig ingezien, dat het conciliatoir, dat hij op het oog had, welligt aan geen der leden zou behagen. Tot het aanbieden van zoodanige belangrijke wet mag hij zich niet laten dwingen. Indien die wet zoo dringend noodzakelijk wordt geoordeeld, dan staat het immers aan elk lid der Kamer vrij, haar aan te bieden. Hij is bereid den daartoe door hem volbragten arbeid ter beschikking van zoodanig lid te stellen. Hij gelooft echter dat er geen 20 stemmen voor dergelijke wet in de Kamer zouden zijn, want hij houdt zich overtuigd dat de groote meerderheid niet zou kunnen besluiten, de voorloopige verevening van uitgaven uit onze wetgeving te doen verdwijnen, die in 1841 met zoo veel aandrang in de wet wegens de Rekenkamer werd opgenomen. Terwijl Z. Exc. begrijpt, zich noch in dit noch in eenig ander opzigt te moeten laten dwingen, zal hem dit niet afschrikken, om de leemte en gebreken, die in de wet nopens de Rekenkamer mogten bestaan, naauwgezet te onderzoeken, daaromtrent later zoo noodig eene voordragt aan te bieden. Hij ziet wel in dat hij zich zijnen weg bemoeijelijkt, doch op die wijze meent hij zijn pligt te moeten volbrengen.

Men heeft ook verlangd den finantiëlen toestand van het jaar 1843 te kennen. Inderdaad mag hij dit eene zonderlinge vraag noemen, na de aanneming der wet van 30 mei jongstl., wegens de verevening van den achterstand. Daaruit blijkt het toch, dat de dienst van 1843 een slot heeft opgeleverd van ruim *f* 3 mill., en dat het te kort is aangevuld uit de middelen van de wet van 6 maart 1844. Het bestaan der fondsen heeft geen invloed op de uitkomsten van een dienstjaar, en men kan derhalve met geen grond hoegenaamd volhouden, dat men den uitslag van een dienstjaar niet kent, omdat de speciale fondsen niet op de begrooting voorkomen. Overigens meent Z. Exc. te moeten vragen, of de omstandigheid, dat de Rekenkamer tot dus verre eene rekening nog niet heeft afgesloten, invloed kan uitoefenen op het lot der begrooting. De Regering heeft natuurlijk geen middel in handen om de Rekenkamer tot het afwerken van eene rekening te noodzaken. Dat Collegie moet daartoe den noodigen tijd hebben. Op die wijze zou het lot eener begrooting in handen der Rekenkamer worden gesteld. Hij meent het te mogen vragen, of de Wetgeving tot eenen zoo gewigtigen stap zal overgaan als in de verwerping van de begrooting, omdat de Rekenkamer nog geene rekening heeft afgesloten? Zal dan de Wetgeving zich onder de voogdijschap van de Rekenkamer stellen? Z. Exc. vermeent dat de voornaamste der bedenkingen, in het algemeen tegen de begrooting gemaakt, thans door hem zijn beantwoord. Welke ook de uitslag der te houden stemming moge wezen, dit vermeent hij gerust te mogen volhouden, dat op het eigenlijk beheer der finantien geene gegronde bedenkingen bestaan. Hij hoopt geslaagd te zijn de gronden te wederleggen, die, in verband tot de begrooting, onderscheiden sprekers geleid hebben tot het besluit om eene afkeurende stem uit te brengen. Hij acht het overbodig nu nog op de gevolgen te wijzen, die uit eene verwerping der begrooting kunnen voortvloeijen. Men zal het hem moeten toegeven, dat, indien men met de vaststelling der begrooting zoo lang wenschte te wachten tot dat alles tot stand gebragt zou zijn, wat nu wordt verlangd, alles wel in de grootste verwarring zou zijn geraakt.

Nadat nog verscheiden sprekers het woord gevoerd hebben, worden de beraadslagingen gesloten, en gaat men tot stemming over. Het IIde hoofdstuk (*Hooge Collegien van Staat en Kabinet des Konings*), wordt *aangenomen* met eene meerderheid van 34 tegen 24 stemmen.

Voor hebben gestemd, de heeren *Romme*, *Hiddema Jongsma*, *van Akerlaken*, *Kniphorst*, *Menso*, *van Nagell*, *Corneli*, *van Leeuwen*, *Timmers Verhoeven*, *Beerenbroek*, *Telting*, *Corver Hooft*, *Mutsaers*, *Bijleveld*, *de Backer*, *Scheers van Harencarspel*, *de Weichs de Wenne*, *van Bleiswijk*, *Enschedé*, *Borski*, *Kien*, *de Jong van Beek en Donk*, *Egter*, *Lijcklama à Nijeholt*, *Luyben*, *Hooft*, *de Monchy*, *Modderman*, *van Naamen*, *Faber van Riemsdijk*, *Nederburgh*, *Star Busmann*, *Gouverneur* en *Sasse van IJsselt*.

Tegen hebben gestemd, de heeren *van Dam van Isselt*, *van Rosenthal*, *Nap*, *van Goltstein*, *van Panhuys*, *de Man*, *Gevers van Endegeest*, *Schooneveld*, *Storm*, *van Rijckevorsel*, *Verwey Méjan*, *de Kempenaer*, *van Heemstra*, *Hoffman*, *Uytwerf Sterling*, *Anemaet*, *van Heloma*, *van Beeck Vollenhoven*, *Luzac*, *Boreel van Hogelanden*, *van Haersolte*, *Cost Jordens*, *Duymaer van Twist* en de Voorzitter.

Het vervolg der beraadslagingen wordt bepaald op aanstaanden maandag, des morgens ten elf ure.

— De Luxemburgsche Stenden hebben, nagenoeg eenparig, besloten, tot het indienen van een adres aan den Koning-Groothertog, waarin voornamelijk wordt aangedrongen op de behoefte, welke in het Groothertogdom aan eene behoorlijke regeling der geestelijke aangelegenheden bestaat.

— Saturdag middag heeft op het Scheveningsche strand een droevig ongeluk plaats gehad. De heer *van I.*, ridmeester commandant van het escadron jagers te paard, alhier in garnizoen, was, ter hoogte van het badhuis, met een ontkleedkoetsje, een bad gaan nemen. Naauwelijks was genoemde officier een klein eind wegs in het water, en had hij een oogenblik gezwommen, of de bedienden van het badhuis meenden eene zonderlinge beweging aan den bader waar te nemen. Zij snelden dadelijk toe, en zagen, nadat zij eenig geschreeuw hadden gehoord, den heer *van I.* wegzinken. Ondanks alle aangewende pogingen, zoo door den badmeester als door de bedienden en eenige personen, die ook badende waren, heeft men den drenkeling niet kunnen redden. Men mag het er veilig voor houden, dat een plotseling toeval den heer *van I.* is overkomen, en alleen daaraan dit ongeluk is toe te schrijven.

Te *Rotterdam*, bij JAN ARRENBERG & Co.